

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

04.03.2013 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България

[Вестник Стандарт](#)

✓ **Индустриалци: Не пипайте валутния борд**

http://www.standartnews.com/biznes-biznes/industrialtsi_ne_pipayte_valutniya_bord-179619.html

Категорично недопускане на всякакви опити за преразглеждане на валутния борд. За това ще настоява на срещата при президента днес Асоциацията на индустриалния капитал в България, която е национално представителна работодателска организация и участва в тристранката. Нейният председател Васил Велев е поканен в Обществения съвет.

В политическата и парламентарна криза, използвайки общественото недоволство, вече се надигат гласове срещу валутния борд с благовидното обяснение, че чрез контролиран инфлационен процес може да бъде подпогнат икономическия растеж в България, предупреждават от АИКБ. Фирмите, които членуват в асоциацията, смятат, че това е дълбоко погрешно и вредно за обществото.

От АИКБ настояват и за придържане към заложеният вече дефицит в бюджета от 1.3% по повод призивите за отхлабване на възела и повече разходи.

[investor.bg](#)

✓ **АИКБ: Монополите да се отчитат като публични компании**

<http://www.investor.bg/ikonomika-i-politika/332/a/aikb-monopolite-da-se-otchitat-kato-publichni-kompanii,147647/>

Сред мерките, които могат да намалят силата на монополните дружества, е те да бъдат задължени да разкриват информация по реда на Закона за публично предлагане на ценни книжа. Тази препоръка направи Асоциацията на индустриалния капитал в България в своя официална позиция.

Въвеждането на прозрачността по отношение на монополните компании може да стане с директно разпореждане от принципала, когато става въпрос за държавни предприятия. При частните компании предложените задължения могат да станат чрез акт на съответния регулаторен орган – Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) или Комисията за защита на конкуренцията (КЗК).

Тези дружества трябва да да приемат още и принципите на Националния кодекс за корпоративно управление, смятат от организацията.

Не трябва да се забавя и работата на администрацията и да се спазват с установените графици за изпълнение на инфраструктурни проекти и програмите за европейско финансиране, заявяват от АИКБ. В насоките си те препоръчват служебното правителство да подготви текстове на антимонополно законодателство, които да са адекватни към настоящия момент.

Служебното правителство не трябва да се изкушава да преразглежда механизма на валутния борд, каквито настроения могат да се появят в условията на криза. От организацията искат запазването на финансовата дисциплина и предвидимост и изпълнение на заложеното в държавния бюджет.

Вчера президентът Росен Плевнелиев **покани председателя** на АИКБ Васил Велев на консултациите по съставянето на т.нар. „Граждански борд“, която да контролира работата на служебното правителство. От АИКБ настояват при сформирването на служебното правителство водещи да бъдат принципите почтеност, справедливост, реалистичност и публичност, на които трябва да отговаря всеки член от кабинета.

[econ.bg](#)

✓ **Какви са различните позиции за служебното правителство?**

<http://econ.bg/%D0%9D%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD%D0%B8/%D0%9A%D0%B0%D0%BA%D0%B2%D0%B8-%D1%81%D0%B0-%D1%80%D0%B0%D0%B7%D0%BB%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D1%82%D0%B5-%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B8%D1%86%D0%B8%D0%B8-%D0%B7%D0%B0-%D1%81%D0%BB%D1%83%D0%B6%D0%B5%D0%B1%D0%BD%D0%BE%D1%82%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%B5%D0%BB%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%BE-.la i.416250 at.1.html>

Днес се проведеха **консултации при президента** относно дейността на Обществения съвет към служебното правителство. На консултациите бяха поканени представители на протестиращи, синдикати и работодателски организации. От думите на държавния глава Росен Плевнелиев стана ясно, че до две седмици служебното правителство няма да бъде сформирано.

Представяме ви позициите и предложенията* относно съставянето на служебно правителство, намаляването на цените на електроенергия и различни мерки за повишаване на доходите на населението и конкурентноспособността.

Българска стопанска камара

В Служебното правителство, в т.ч. и ръководителите на ключови агенции, **не трябва да бъдат включвани** членове на политически кабинети в последните четири правителства и депутати в последните два парламента. Това се казва в позицията на **Българска стопанска камара (БСК)** (*вижте прикачените документи*).

Според Камарата не трябва да се включват и представители на администрацията на Президента и не трябва да се запазва по изключение на ръководния състав, ангажиран с европейските фондове.

От Камарата искат да се предприемат структурни промени в състава на правителството, като например сливане на Министерството на земеделието и храните (МЗХ), Министерството на икономиката, енергетиката и туризма (МИЕТ) и Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията (МТИТС)

При осъществяването на структурните промените от БСК настояват да бъде съхранена структурата на настоящите министерства, но да се намалят политическите кабинети и да се централизира формирането и управлението на съответните ключови политики.

Също така се иска прозрачност на публичната администрация чрез **публикуване в интернет** на цялата входяща и изходяща кореспонденция на централните и местни администрации, с изключение на класифицираната информация, приходите и разходите на държавните и местните администрации, азрешителните режими за инсталации за възобновяема енергия и др.

Във връзка с провеждането на заседанието на Обществения съвет към бъдещото служебно правителство от БСК са изпратили позицията си на президента.

Асоциация на индустриалния капитал в България

От **Асоциация на индустриалния капитал в България (АИКБ)** заявиха, че приветстват и подкрепят инициативата на президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори.

Настояваме водещи да бъдат следните принципи: **почтеност, справедливост, реалистичност и публичност**. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме, се казва в позицията на Асоциацията (*вижте прикачените документи*).

От АИКБ искат категорично **недопускане на всякакви опити за преразглеждане на механизма на валутен борд** – както по отношение ниво на обменен курс, така и като времеви ограничения, смекчаване на условия и т.н. Те също така настояват за недопускане на преустановяване или **забавяне на работата** на държавната и местните администрации, включително запазване на установените графици и темп на работа по инфраструктурните проекти, както и програмите с европейско финансиране.

Гарантиране на ефективен контрол над дружества с **монополно положение на пазара**, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да **разкриват информация по реда на ЗППЦК**, искат от Асоциацията.

Според АИКБ тези дружества трябва да декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, **проследимост на ценообразуването**, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност, смятат от АИКБ.

Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на **антимонополно законодателство**, адекватни на установените с години най-добри световни практики, отбелязват още от АИКБ.

КНСБ

КНСБ излезе с пакет от мерки за намаляване на цените на ел. енергията, компенсирани на доходите и неотложни законодателни промени (*вижте прикачените документи*), който е представен днес по време на консултациите при президента.

От КНСБ искат потребителят на електроенергия да заплаща цената, отразяваща разходите за нейното производство, пренос и разпределение. Това според КНСБ е базовата (справедлива) цена. В максимална степен да се ограничи прякото включване в цената на крайния потребител на добавки за „зелена енергия“ и за „кафява енергия“, като разликата се компенсира по механизми, определени от държавата. По официални данни на НЕК ЕАД добавките за „зелена енергия“ и за „кафява енергия“ възлизат на 9.52% от крайната цена за 1 квтч. енергия /съответно 7.08% за „зелена енергия“ и 2.44% за „кафява енергия/. Директното пренасяне във фактурите на двете горепосочени добавки не са единственият начин за изпълнение и остойностяване на разходите, произтичащи от европейските директиви, засягащи зелената енергия и комбинираното производство, заявяват от КНСБ.

Също така от синдиката искат създаване на **държавен национален фонд „Зелена енергия“**, който да изкупува зелената енергия, произвеждана в страната, както и да се промени структурата на т.нар. ценови „микс“, по който НЕК продава електроенергия.

КНСБ също така настоява за приемане на решение за увеличаване на **минималната работна заплата** за страната от 310 на 340 лв..

Гражданско движение "ДНЕС"

Във връзка консултацията при президента за създаване на Обществен съвет към бъдещото служебно правителство се и от Гражданско движение "ДНЕС" изказаха своята позиция (*вижте прикачените документи*), като изразиха недоволство, че целта на формиране на Съвета е "недокрай изяснена".

Според предварителния анонс, Съветът ще е "консултативен орган към Служебното правителство за сътрудничество при вземане на решения, формиране на позиции, становища и приемане на инициативи от служебното правителство за развитие и провеждане на публичните политики в полза на българските граждани при спазване на принципите на публичност и прозрачност". От тази формулировка оставаме с впечатлението, че от Съвета ще се очаква да легитимира решенията на бъдещото Служебно правителство. Считаме този подход за **имитация на прозрачност и публичност**, но не и за истинска готовност за съобразяване с очакванията и исканията на българските граждани, коментират от ГД "ДНЕС". Обявеният формат, включително персоналният състав на Съвета са формирани по неясни критерии, не отчитат реалното участие на структурите на гражданското общество в актуалните процеси в страната – не само от последните дни, но и от последните години, смятат от ГД "ДНЕС". Според тях сформираният се обществен съвет представлява разширено копие на Националния съвет за тристранно сътрудничество.

akcent.bg

✓ АИКБ подкрепя инициативата за Граждански борд

<http://www.akcent.bg/site/news.php?item=9109>

Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. При това, настояваме водещи да бъдат следните принципи: почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфичните законодателни промени, сред които:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда и създаване на благоприятна бизнес среда. Идеите на АИКБ в това отношение са представени в приложената Позиция.

sliven.net

✓ Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента за Граждански борд

<http://new.sliven.net/sys/news/index.php?id=102205>

Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. При това, настояваме водещи да бъдат следните принципи: почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфичните законодателни промени, сред които:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение

да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда и създаване на благоприятна бизнес среда. Идеите на АИКБ в това отношение са представени в приложената Позиция.

✓ Позиция на Асоциация на индустриалния капитал в България

<http://new.sliven.net/sys/news/index.php?id=102204>

През последните седмици с нарастваща тревога наблюдаваме ескалацията на социално напрежение сред широки обществени слоеве, логично довело до политическа криза.

Междувременно уличните протести продължават, отчетливо е усещането за несигурност, недоверие, липса на приемливи алтернативи и решения. Всичко това представлява значителен риск за нормалното функциониране на икономическите субекти в страната при задълбочаваща се рецесия в Европа. Ето защо, като национално представителна работодателска организация в България се обръщаме към политическите сили, към гражданските сдружения и инициативи, към функциониращите държавни структури с призив за национално отговорно поведение, енергични и прагматични действия за бързо внасяне на спокойствие, предсказуемост и ред в държавното управление.

Вероятно ще бъдат издигнати популистки обещания, трудно ще бъдат избегнати откровено политически лозунги и икономически неадекватни възгледи – на практика вече сме и в парламентарна криза, следователно ще доминират предизборни настроения.

В същото време една голяма част от обществото ни, като активен участник в икономическия живот на страната ще продължава да се труди и с личния принос на всеки да дава своето в националния брутен вътрешен продукт.

Именно със загрижеността за икономическото благополучие на обществото искаме да подчертаем няколко основни тези от ключово значение за стабилността ни като държава:

1. Категорично недопускане на всякакви опити за преразглеждане на механизма на валутен борд – както по отношение ниво на обменен курс, така и като времеви ограничения, смекчаване на условия и т.н.

За съжаление, в моментите на политическа и парламентарна криза, използвайки общественото недоволство, периодично се надигат гласове срещу механизма на валутен борд с благовидното обяснение, че чрез контролиран инфлационен процес може да бъде подпомогнат икономическия растеж в България. Такава теза е дълбоко погрешна и категорично вредна за обществото ни.

2. Финансова стабилност и предвидимост, чрез придържане към приетите нива на бюджетен дефицит при разумна финансова дисциплина и изпълнение на закона за Държавния бюджет.

АИКБ подкрепя утвърденото ниво на бюджетен дефицит, заявените мерки за финансова дисциплина и данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки – това са основните фактори за цялостна финансова стабилност, за привличане на чуждестранни инвестиции и за осигуряване на условия за икономически растеж. Популизмът в тази сфера ще доведе до неизпълними обещания от страна на политиците, а това естествено резултира в социално напрежение и недоволство. Предвидимостта и стабилността на данъчната политика в страната са от изключителна важност и когато говорим за обществено доверие, ще припомним как именно това доверие бе загубено при наложеното ни решение за облагане с данък на доходите от лихви по депозити на гражданите. Нещо повече – това решение бе взето в нарушение на принципите на социалния диалог в страната, в резултат на което беше предизвикана неконструктивна и спекулативна дискуссия.

3. Недопускане на преустановяване или забавяне на работата на държавната и местните администрации, включително запазване на установените графици и темп на работа по инфраструктурните проекти, както и програмите с европейско финансиране.

Настоящата политическа криза, предизборните месеци, както и периодът на съставяне на следващо редовно правителство не могат и не трябва да бъдат ползвани като оправдание за прекратяване на пълноценното функциониране на държавния апарат, включително централни, областни и общински администрации. Още повече, на фона на увеличените разходи за възнаграждения в държавната администрация и финансираните от държавата сектори – процес, който не е подкрепен от реални реформи за повишаване на ефективността. От съществено значение е продължаване на усилията за максимално пълноценно усвояване на средствата от фондовете на ЕС, заявени в отделните оперативни програми – както по вече стартиралите процедури, така и по отваряне на нови процедури.

4. Продължаване на подготовката на България за успешна работа с фондовете на ЕС за периода 2014–2020 г. – както по отношение на приемане на необходимото законодателство, така и по отношение на подготовката на Договора за партньорство, в тесен диалог със социалните партньори:

АИКБ настоява да продължи по график дейността на работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове за следващия програмен период. Важно е да не се губи темп с ясната цел подготовка за

подписване на Договора за партньорство в началото на третото тримесечие на настоящата година и непосредствено след това - подписване и стартиране на новите оперативни програми.

Във време на обществено недоволство, подчертано разочарование от съществуващия политически елит и ерозия на установен управленски модел, Асоциацията на индустриалния капитал в България счита, че думите, около които можем да се обединим са почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфични законодателни промени.

Естествено, първата задача е подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. В това отношение подкрепяме и заявеното намерение на Президентството за създаване на Граждански борд.

Считаме, че има възможност и за изпълнение на други, не по-малко съществени дейности, формулирани по-долу:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики;
- Помощ за тези, които се нуждаят най-много – ето това е справедливият подход, когато трябва да се търсят удачни политики по доходите. Тази помощ може да се финансира от намалени разходи за издръжка на раздутия, неефективен чиновнически апарат, в т.ч. и чрез бързо въвеждане на опростени автоматизирани и електронизирани процедури. Да, възможни са и краткосрочни решения без да са в ущърб на бюджетната рамка, но служебният кабинет може да даде началото на процеси, оптимизиращи публичните разходи по издръжката на държавния апарат, което ще има дългосрочен стабилизиращ ефект;
- За поредна година бюджетът на Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) е замразен на 73 млн. лева, при загубени над 400 000 работни места в икономиката. Минималната работна заплата нараства за последните 2 години с близо 30 %, а бюджетните разходи за 2013 г. растат с 6 %. Проектът на бюджет на НПДЗ за 2013 г. дори не е индексирани темпа на инфлация. АИКБ предлага на това основание, той да бъде увеличен с поне 10 – 15 %. Резерви за това увеличение отново има в оптимизиране на публичните разходи по издръжката на държавния апарат;
- Ефективен контрол над публичните разходи, но и над процеси и дейности, които индиректно също ощетяват финансите на обществото. Ето само два примера за това. Системно се злоупотребява с издаване на болнични листове, голяма част от които са откровено „фалшиви“, а работодателите са задължени да заплащат за първите 3 дни от болничните на работниците. Абсурдна е и високата „производителност“ на ТЕЛК – комисиите, създали внушителния брой от близо 1 млн. инвалидни пенсии. Тези простички два примера са атестат за утвърдени корупционни практики, които водят кумулативно до съществено изземване и преразпределяне по несправедлив начин на доходи. Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда. В това отношение един служебен кабинет с проактивен министър на икономиката (крайно време е да се разбере, че в това министерство има и други теми освен „много енергетика и малко туризъм“) и подкрепа от страна на финансов министър и министъра, отговарящ за наука и образование, може да направи много и без законодателни промени:
- Поощряване и енергична подкрепа на предприемачи, инвестиращи в модернизация и/или изграждане на производствени мощности и технологични процеси – подкрепата не се изчерпва само с данъчни стимули, преки или непреки финансови субсидии. В много случаи, дори само посочването на добри примери, популяризирането на установени практики, работни визити на място в предприятията, институционална подкрепа и демонстриране на чувство за национален интерес при държавнически посещения в чужбина, респективно прием на чужди делегации – това са все действия, които поощряват предприемчивите, дават им куража и самочувствието да продължат в посока инвестиции, водещи до трайно подобряване на технологичните възможности за ефективно производство. Крайно време е на бизнеса да се гледа като на реален партньор, включително и социален такъв, а не като на „донор“ при визитите на официалните делегации зад граница (пресен пример – планираното посещение във Виетнам, където въпреки осигурения от Президентството транспорт, цената на участие на бизнес-представителите надхвърляше стойността на една прилична екскурзия със същата дестинация);
- Повишаването на производителността изисква и постоянна работа за повишаване на квалификацията на вече съществуващия персонал, както и на новоприетите работници и служители. Следователно, този процес системно трябва да бъде подкрепян с всички мерки, включително като се преразгледат програмите за обучение още в системата на средното образование с акцент на конкретните регионални профили на бизнеса, инициативи за реално възстановяване

на професионалните технически техникуми, при необходимост – чрез въвеждане на защитени професии да се регулира целеви прием на ученици и при по-малък брой на записани за обучение, практически обучения в предприятията. С тревога отбелязваме, че в момента децата ни реално губят една година без никаква ефективност – дванадесетокласниците дори не посещават училищата, а в най-добрия случай някои от тях ползват времето си за подготовка за матури и писане на мотивационни писма с цел да продължат образованието си, по възможност, в чужбина. Удачно е част от професионалното обучение да се извършва от кадри на бизнеса и това може да се регламентира с наредби в рамките на образователното министерство;

- От особена важност е научно - изследователската и развойната дейност. Иновациите не се изчерпват в ИКТ сферата и фармацевтиката. Всъщност, в много по-голяма степен имат своето място и роля в „традиционните“ индустрии. Приложните изследвания и практическата им приложимост следва да бъдат категорично институционално подкрепяни. Разчетите показват, че при значително по-малко преразпределяне на национален доход през бюджета в България (38,8 % от БВП) спрямо средноевропейското ниво (49,1 %) разходите за отбрана и сигурност в България (3,6 % от БВП) са на средноевропейско ниво (3,5 %), докато разходите за образование (3,5 % в България) са значително под средноевропейските (5,5 %). Структурата на разходите за образование е с категорична тенденция на преимуществено финансиране на начално, основно и средно образование. Това намира продължение и в разходите за наука и научно-изследователска дейност. При настоящото съотношение на държавно/частно финансиране, делът на тези разходи спрямо БВП в България за 2013 г. няма да надхвърли 0,3 % при прогнозен за ЕС 2,0 %! На този фон, предвидените в бюджета за 2013 г. разходи за научна и изследователска дейност общо за висшите държавни училища, БАН и структурни звена към съответните министерства (където отделно отчитаме заложените трансфери) представляват 194 млн.лв. или 0,2 % спрямо БВП. Факт е и това, че преобладаващата част от научната продукция в България се произвежда именно в системата на БАН, а заделеният ресурс дори не достига 1/3 от и бездруго скромния обем на разходите за проучване и развитие. С оглед гореизложеното, очевидна е необходимостта за активно финансиране на научната и в частност – научно-приложната дейност. Тази задача става още по-актуална като се има предвид фокусирането през следващия програмен период върху научните дейности и проекти. Изключително важно е да постигнем качествена научна инфраструктура за да инвестираме успешно планираните внушителни средства – в противен случай ще сме свидетели на ниска усвояемост, неефективни проекти и последователни скандали в научните среди за корупция и привилегираност при избор на съфинансирания. Да се рестартира успешно работата на фонда за научни изследвания – това ще успокои учените, ще им даде увереност в администрирания процес на финансиране, но и ще позволи разработването на механизмите за подпомагане, които впоследствие да използваме и при новата оперативна програма за наука.

Отново подчертаваме важноста на активното участие на бъдещия служебен кабинет в подготовката на Договора за партньорство с Европейската комисия и съответните оперативни програми. Настояваме за следните конкретни действия в това отношение:

- При програмирането на период 2014 - 2020 г. да има квота за усвояване от страна на частните бенефициенти за всяка оперативна програма, която да не може да бъде нарушавана. Тази квота да бъде обект на повишено внимание от страна на Комитетите за наблюдение, като на всяко тяхно заседание Договарящите/Управляващите органи да внасят доклад за напредъка по тяхното изпълнение. При установяване на евентуални проблеми, средствата да бъдат своевременно алоцирани към други операции, но задължително отново насочени към частни бенефициенти, като се положат усилия да се избягва регламентът за държавна помощ „de minimis“ посредством блокови изключения, както и да се работи за повишаване на максималната му граница;
- Да се предвиди бърз ред за обжалване пред Административния съд на актове, с които бенефициентите биват санкционирани за грешки на държавната администрация;
- Да се увеличи размерът на допустимия аванс за частните бенефициенти с оглед да не се допуска дискриминация на частните бенефициенти спрямо публичните (при определянето на размера на допустимия аванс по проектите – за частни бенефициенти той е в максимален размер на 20 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, а при общинските и държавни бенефициенти – достига до 40 %);
- Да се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за гарантиране на авансовите плащания – като застраховки, записи на заповед и др. (настоящата практика е да се иска банкова гаранция срещу получения аванс);
- Да се увеличи кумулативния праг на получените средства за частни бенефициенти до 95 %, в съответствие с чл. 79 от Регламент 1083/2006 г. (Понастоящем в България стойността на аванса и междинните плащания за частните бенефициенти не може да надвишава 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, докато при държавните бенефициенти това ограничение е 95 %);
- Да се създадат единни образци по типове обществени поръчки по различните програми. Премахване на ПМС 55 – основна пречка за ефективно функциониране на преобладаващата част от схемите в ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ (отличен пример за ефективност е практиката по прилагане на ОП „Програма за развитие на селските райони“). Спокойно може да се работи с наредби, утвързени в съответното министерство, реферирайки към практиката във вече споменатата ПРСР;
- Коректно администриране на регистъра за държавни помощи, с отразяване на верифицирани разходи (а не на сертифицирани такива) в реално време. (Регистърът на държавните помощи не е актуален и затруднява изключително много участието на частните бенефициенти в процеса на усвояване на средства от фондовете на ЕС, поради липса на актуална информация за статута на достигането на границата по режима за държавна помощ „de minimis“);
- Максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. Всички тези процеси могат да се извършват по електронен път, при ясни правила и

налични електронни форми. В процеса на кандидатстване да се изисква минимално количество информация от бенефициента (основно на декларативен принцип), а удостоверяването на необходимите обстоятелства да става при подписване на договорите, при спазване на всички разпоредби на ЗЕУ (държавата да не изисква удостоверяване на обстоятелства, за които вече има информация). Още в процеса на оценяване да се създава списък от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване и отстраняване на технически пропуски;

- Представителите на социалните партньори и на организираното гражданско общество да имат блокираща роля за решенията на Работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове, а впоследствие и в Комитетите за наблюдение (Комитетите за наблюдение в момента са структурирани така, че държавната администрация винаги има квалифицирано мнозинство. Това negliжира инкорпорирането на вижданията на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество в решенията по оптималното използване на финансовите ресурси);
- Постигане на пълна функционалност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), така че да се прекрати вменияването на ненужна отчетност и административни тежести на бенефициентите;
- АИКБ напълно подкрепя предложенията в Доклада Намаляване на административната тежест, изготвен в изпълнение на договор № МС-92/10.08.2012 г.;
- АИКБ настоява да се увеличи (или в краен случай поне да се запази непроменен) делът на средства от Европейския социален фонд в общия размер на средствата от фондовете на ЕС, предвид на големия положителен ефект, които финансираните от него операции имат за насърчване на растежа и заетостта.

news-bulgaria.eu

✓ АИКБ приветства и подкрепя инициативата на Президента

<http://www.news-bulgaria.eu/business-news/economic/5269-aikb-privetstva-i-podkrepya-iniziativata-na-prezidenta>

Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. При това, настояваме водещи да бъдат следните принципи: почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфичните законодателни промени, сред които:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда и създаване на благоприятна бизнес среда. Идеите на АИКБ в това отношение са представени в приложената Позиция.

ПОЗИЦИЯ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

През последните седмици с нарастваща тревога наблюдаваме ескалацията на социално напрежение сред широки обществени слоеве, логично довело до политическа криза.

Междувременно уличните протести продължават, отчетливо е усещането за несигурност, недоверие, липса на приемливи алтернативи и решения. Всичко това представлява значителен риск за нормалното функциониране на икономическите субекти в страната при задълбочаваща се рецесия в Европа. Ето защо, като национално представителна работодателска организация в България се обръщаме към политическите сили, към гражданските сдружения и инициативи, към функциониращите държавни структури с призив за национално отговорно поведение, енергични и прагматични действия за бързо внасяне на спокойствие, предсказуемост и ред в държавното управление.

Вероятно ще бъдат издигнати популистки обещания, трудно ще бъдат избегнати откровено политически лозунги и икономически неадекватни възгледи – на практика вече сме и в парламентарна криза, следователно ще доминират предизборни настроения.

В същото време една голяма част от обществото ни, като активен участник в икономическия живот на страната ще продължава да се труди и с личния принос на всеки да дава своето в националния брутен вътрешен продукт.

Именно със загрижеността за икономическото благополучие на обществото искаме да подчертаем няколко основни тези от ключово значение за стабилността ни като държава:

1. Категорично недопускане на всякакви опити за преразглеждане на механизма на валутен борд – както по отношение ниво на обменен курс, така и като времеви ограничения, смекчаване на условия и т.н.

За съжаление, в моментите на политическа и парламентарна криза, използвайки общественото недоволство, периодично се надигат гласове срещу механизма на валутен борд с благовидното обяснение, че чрез контролиран инфлационен процес може да бъде подпомогнат икономическия растеж в България. Такава теза е дълбоко погрешна и категорично вредна за обществото ни.

2. Финансова стабилност и предвидимост, чрез придържане към приетите нива на бюджетен дефицит при разумна финансова дисциплина и изпълнение на закона за Държавния бюджет.

АИКБ подкрепя утвърденото ниво на бюджетен дефицит, заявените мерки за финансова дисциплина и данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки – това са основните фактори за цялостна финансова стабилност, за привличане на чуждестранни инвестиции и за осигуряване на условия за икономически растеж. Популизмът в тази сфера ще доведе до неизпълними обещания от страна на политиките, а това естествено резултира в социално напрежение и недоволство. Предвидимостта и стабилността на данъчната политика в страната са от изключителна важност и когато говорим за обществено доверие, ще припомним как именно това доверие бе загубено при наложеното ни решение за облагане с данък на доходите от лихви по депозити на гражданите. Нещо повече – това решение бе взето в нарушение на принципите на социалния диалог в страната, в резултат на което беше предизвикана неконструктивна и спекулативна дискусия.

3. Недопускане на преустановяване или забавяне на работата на държавната и местните администрации, включително запазване на установените графици и темп на работа по инфраструктурните проекти, както и програмите с европейско финансиране.

Настоящата политическа криза, предизборните месеци, както и периодът на съставяне на следващо редовно правителство не могат и не трябва да бъдат ползвани като оправдание за прекратяване на пълноценното функциониране на държавния апарат, включително централни, областни и общински администрации. Още повече, на фона на увеличените разходи за възнаграждения в държавната администрация и финансираните от държавата сектори – процес, който не е подкрепен от реални реформи за повишаване на ефективността. От съществено значение е продължаване на усилията за максимално пълноценно усвояване на средствата от фондовете на ЕС, заявени в отделните оперативни програми – както по вече стартиралите процедури, така и по отваряне на нови процедури.

4. Продължаване на подготовката на България за успешна работа с фондовете на ЕС за периода 2014–2020 г. – както по отношение на приемане на необходимото законодателство, така и по отношение на подготовката на Договора за партньорство, в тесен диалог със социалните партньори:

АИКБ настоява да продължи по график дейността на работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове за следващия програмен период. Важно е да не се губи темп с ясната цел подготовка за подписване на Договора за партньорство в началото на третото тримесечие на настоящата година и непосредствено след това – подписване и стартиране на новите оперативни програми.

Във време на обществено недоволство, подчертано разочарование от съществуващия политически елит и ерозия на установен управленски модел, Асоциацията на индустриалния капитал в България счита, че думите, около които можем да се обединим са почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфични законодателни промени.

Естествено, първата задача е подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. В това отношение подкрепяме и заявеното намерение на Президентството за създаване на Граждански борд.

Считаме, че има възможност и за изпълнение на други, не по-малко съществени дейности, формулирани по-долу:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики;

- Помощ за тези, които се нуждаят най-много – ето това е справедливият подход, когато трябва да се търсят удачни политики по доходите. Тази помощ може да се финансира от намалени разходи за издръжка на раздутия, неефективен чиновнически апарат, в т.ч. и чрез бързо въвеждане на опростени автоматизирани и електронизирани процедури. Да,

възможни са и краткосрочни решения без да са в ущърб на бюджетната рамка, но служебният кабинет може да даде началото на процеси, оптимизиращи публичните разходи по издръжката на държавния апарат, което ще има дългосрочен стабилизиращ ефект;

- За поредна година бюджетът на Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) е замразен на 73 млн. лева, при загубени над 400 000 работни места в икономиката. Минималната работна заплата нараства за последните 2 години с близо 30 %, а бюджетните разходи за 2013 г. растат с 6 %. Проектът на бюджет на НПДЗ за 2013 г. дори не е индексирал темпа на инфлация. АИКБ предлага на това основание, той да бъде увеличен с поне 10 – 15 %. Резерви за това увеличение отново има в оптимизиране на публичните разходи по издръжката на държавния апарат;
- Ефективен контрол над публичните разходи, но и над процеси и дейности, които индиректно също ощетяват финансите на обществото. Ето само два примера за това. Системно се злоупотребява с издаване на болнични листове, голяма част от които са открито „фалшиви“, а работодателите са задължени да заплащат за първите 3 дни от болничните на работниците. Абсурдна е и високата „производителност“ на ТЕЛК – комисиите, създали внушителния брой от близо 1 млн. инвалидни пенсии. Тези простички два примера са атестат за утвърдени корупционни практики, които водят кумулативно до съществено изземване и преразпределяне по несправедлив начин на доходи. Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда. В това отношение един служебен кабинет с проактивен министър на икономиката (крайно време е да се разбере, че в това министерство има и други теми освен „много енергетика и малко туризъм“) и подкрепа от страна на финансов министър и министъра, отговарящ за наука и образование, може да направи много и без законодателни промени:
- Поощряване и енергична подкрепа на предприемачи, инвестиращи в модернизация и/или изграждане на производствени мощности и технологични процеси – подкрепата не се изчерпва само с данъчни стимули, преки или непреки финансови субсидии. В много случаи, дори само посочването на добри примери, популяризирането на установени практики, работни визити на място в предприятията, институционална подкрепа и демонстриране на чувство за национален интерес при държавнически посещения в чужбина, респективно прием на чужди делегации – това са все действия, които поощряват предприемчивите, дават им куража и самочувствието да продължат в посока инвестиции, водещи до трайно подобряване на технологичните възможности за ефективно производство. Крайно време е на бизнеса да се гледа като на реален партньор, включително и социален такъв, а не като на „донор“ при визитите на официалните делегации зад граница (пресен пример – планираното посещение във Виетнам, където въпреки осигурения от Президентството транспорт, цената на участие на бизнес-представителите надхвърляше стойността на една прилична екскурзия със същата дестинация);
- Повишаването на производителността изисква и постоянна работа за повишаване на квалификацията на вече съществуващия персонал, както и на новоприетите работници и служители. Следователно, този процес системно трябва да бъде подкрепян с всички мерки, включително като се преразгледат програмите за обучение още в системата на средното образование с акцент на конкретните регионални профили на бизнеса, инициативи за реално възстановяване на професионалните технически техникуми, при необходимост – чрез въвеждане на защитени професии да се регулира целеви прием на ученици и при по-малък брой на записани за обучение, практически обучения в предприятията. С тревога отбелязваме, че в момента децата ни реално губят една година без никаква ефективност – дванадесетокласниците дори не посещават училищата, а в най-добрия случай някои от тях ползват времето си за подготовка за матури и писане на мотивационни писма с цел да продължат образованието си, по възможност, в чужбина. Удачно е част от професионалното обучение да се извършва от кадри на бизнеса и това може да се регламентира с наредби в рамките на образователното министерство;
- От особена важност е научно - изследователската и развойната дейност. Иновациите не се изчерпват в ИКТ сферата и фармацевтиката. Всъщност, в много по-голяма степен имат своето място и роля в „традиционните“ индустрии. Приложните изследвания и практическата им приложимост следва да бъдат категорично институционално подкрепяни. Разчетите показват, че при значително по-малко преразпределяне на национален доход през бюджета в България (38,8 % от БВП) спрямо средноевропейското ниво (49,1 %) разходите за отбрана и сигурност в България (3,6 % от БВП) са на средноевропейско ниво (3,5 %), докато разходите за образование (3,5 % в България) са значително под средноевропейските (5,5 %). Структурата на разходите за образование е с категорична тенденция на преимуществено финансиране на начално, основно и средно образование. Това намира продължение и в разходите за наука и научно-изследователска дейност. При настоящото съотношение на държавно/частно финансиране, делът на тези разходи спрямо БВП в България за 2013 г. няма да надхвърли 0,3 % при прогнозен за ЕС 2,0 %! На този фон, предвидените в бюджета за 2013 г. разходи за научна и изследователска дейност общо за висшите държавни училища, БАН и структурни звена към съответните министерства (където отделно отчитаме заложените трансфери) представляват 194 млн. лв. или 0,2 % спрямо БВП. Факт е и това, че преобладаващата част от научната продукция в България се произвежда именно в системата на БАН, а заделеният ресурс дори не достига 1/3 от и бездруго скромния обем на разходите за проучване и развитие. С оглед гореизложеното, очевидна е необходимостта за активно финансиране на научната и в частност – научно-приложната дейност. Тази задача става още по-актуална като се има предвид фокусирането през следващия програмен период върху научните дейности и проекти. Изключително важно е да постигнем качествена научна инфраструктура за да инвестираме успешно планираните внушителни средства – в противен случай ще сме свидетели на ниска усвояемост, неефективни проекти и последователни скандали в научните среди за корупция и привилегированост при избор на съфинансирания. Да се рестартира успешно работата на фонда за научни изследвания – това ще успокои учените, ще им даде увереност в администрирания процес на финансиране, но и ще позволи разработването на механизмите за подпомагане, които впоследствие да използваме и при новата оперативна програма за наука.

Отново подчертаваме важността на активното участие на бъдещия служебен кабинет в подготовката на Договора за партньорство с Европейската комисия и съответните оперативни програми. Настояваме за следните конкретни действия в това отношение:

- При програмирането на период 2014 - 2020 г. да има квота за усвояване от страна на частните бенефициенти за всяка оперативна програма, която да не може да бъде нарушавана. Тази квота да бъде обект на повишено внимание от страна на Комитетите за наблюдение, като на всяко тяхно заседание Договарящите/Управляващите органи да внасят доклад за напредъка по тяхното изпълнение. При установяване на евентуални проблеми, средствата да бъдат своевременно алоцирани към други операции, но задължително отново насочени към частни бенефициенти, като се положат усилия да се избягва регламентът за държавна помощ „de minimis“ посредством блокови изключения, както и да се работи за повишаване на максималната му граница;
- Да се предвиди бърз ред за обжалване пред Административния съд на актове, с които бенефициентите биват санкционирани за грешки на държавната администрация;
- Да се увеличи размерът на допустимия аванс за частните бенефициенти с оглед да не се допуска дискриминация на частните бенефициенти спрямо публичните (при определянето на размера на допустимия аванс по проектите – за частни бенефициенти той е в максимален размер на 20 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, а при общинските и държавни бенефициенти – достига до 40 %);
- Да се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за гарантиране на авансовите плащания – като застраховки, записи на заповед и др. (настоящата практика е да се иска банкова гаранция срещу получения аванс);
- Да се увеличи кумулативния праг на получените средства за частни бенефициенти до 95 %, в съответствие с чл. 79 от Регламент 1083/2006 г. (Понастоящем в България стойността на аванса и междинните плащания за частните бенефициенти не може да надвишава 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, докато при държавните бенефициенти това ограничение е 95 %);
- Да се създадат единни образци по типове обществени поръчки по различните програми. Премахване на ПМС 55 – основна пречка за ефективно функциониране на преобладаващата част от схемите в ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ (отличен пример за ефективност е практиката по прилагане на ОП „Програма за развитие на селските райони“). Спокойно може да се работи с наредби, утвързани в съответното министерство, реферирайки към практиката във вече споменатата ПРСР;
- Коректно администриране на регистъра за държавни помощи, с отразяване на верифицирани разходи (а не на сертифицирани такива) в реално време. (Регистърът на държавните помощи не е актуален и затруднява изключително много участието на частните бенефициенти в процеса на усвояване на средства от фондовете на ЕС, поради липса на актуална информация за статута на достигането на границата по режима за държавна помощ "de minimis");
- Максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. Всички тези процеси могат да се извършват по електронен път, при ясни правила и налични електронни форми. В процеса на кандидатстване да се изисква минимално количество информация от бенефициента (основно на декларативен принцип), а удостоверяването на необходимите обстоятелства да става при подписване на договорите, при спазване на всички разпоредби на ЗЕУ (държавата да не изисква удостоверяване на обстоятелства, за които вече има информация). Още в процеса на оценяване да се създава списък от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване и отстраняване на технически пропуски;
- Представителите на социалните партньори и на организираното гражданско общество да имат блокираща роля за решенията на Работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове, а впоследствие и в Комитетите за наблюдение (Комитетите за наблюдение в момента са структурирани така, че държавната администрация винаги има квалифицирано мнозинство. Това negliжира инкорпорирането на вижданията на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество в решенията по оптималното използване на финансовите ресурси);
- Постигане на пълна функционалност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), така че да се прекрати вменяването на ненужна отчетност и административни тежести на бенефициентите;
- АИКБ напълно подкрепя предложенията в Доклада Намаляване на административната тежест, изготвен в изпълнение на договор № МС-92/10.08.2012 г.;
- АИКБ настоява да се увеличи (или в краен случай поне да се запази непроменен) делът на средства от Европейския социален фонд в общия размер на средствата от фондовете на ЕС, предвид на големия положителен ефект, които финансираните от него операции имат за насърчаване на растежа и заетостта.

news-yambol.info

✓ АИКБ приветства и подкрепя инициативата на Президента

<http://www.news-yambol.info/business/economic/8891-aikb-privetstva-i-podkrepya-iniziativata-na-prezidenta>

Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. При това, настояваме водещи да бъдат следните принципи: почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на

членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфичните законодателни промени, сред които:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда и създаване на благоприятна бизнес среда. Идеите на АИКБ в това отношение са представени в приложената Позиция.

ПОЗИЦИЯ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

През последните седмици с нарастваща тревога наблюдаваме ескалацията на социално напрежение сред широки обществени слоеве, логично довело до политическа криза.

Междувременно уличните протести продължават, отчетливо е усещането за несигурност, недоверие, липса на приемливи алтернативи и решения. Всичко това представлява значителен риск за нормалното функциониране на икономическите субекти в страната при задълбочаваща се рецесия в Европа. Ето защо, като национално представителна работодателска организация в България се обръщаме към политическите сили, към гражданските сдружения и инициативи, към функциониращите държавни структури с призив за национално отговорно поведение, енергични и прагматични действия за бързо внасяне на спокойствие, предсказуемост и ред в държавното управление.

Вероятно ще бъдат издигнати популистски обещания, трудно ще бъдат избегнати откровено политически лозунги и икономически неадекватни възгледи – на практика вече сме и в парламентарна криза, следователно ще доминират предизборни настроения.

В същото време една голяма част от обществото ни, като активен участник в икономическия живот на страната ще продължава да се труди и с личния принос на всеки да дава своето в националния брутен вътрешен продукт.

Именно със загрижеността за икономическото благополучие на обществото искаме да подчертаем няколко основни тези от ключово значение за стабилността ни като държава:

1. Категорично недопускане на всякакви опити за преразглеждане на механизма на валутен борд – както по отношение ниво на обменен курс, така и като времеви ограничения, смекчаване на условия и т.н.

За съжаление, в моментите на политическа и парламентарна криза, използвайки общественото недоволство, периодично се надигат гласове срещу механизма на валутен борд с благовидното обяснение, че чрез контролиран инфлационен процес може да бъде подпомогнат икономическия растеж в България. Такава теза е дълбоко погрешна и категорично вредна за обществото ни.

2. Финансова стабилност и предвидимост, чрез придържане към приетите нива на бюджетен дефицит при разумна финансова дисциплина и изпълнение на закона за Държавния бюджет.

АИКБ подкрепя утвърденото ниво на бюджетен дефицит, заявените мерки за финансова дисциплина и данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки – това са основните фактори за цялостна финансова стабилност, за привличане на чуждестранни инвестиции и за осигуряване на условия за икономически растеж. Популизмът в тази сфера ще доведе до неизпълними обещания от страна на политиките, а това естествено резултира в социално напрежение и недоволство. Предвидимостта и стабилността на данъчната политика в страната са от изключителна важност и когато говорим за обществено доверие, ще припомним как именно това доверие бе загубено при наложеното ни решение за облагане с данък на доходите от лихви по депозити на гражданите. Нещо повече – това решение бе взето в нарушение на принципите на социалния диалог в страната, в резултат на което беше предизвикана неконструктивна и спекулативна дискусия.

3. Недопускане на преустановяване или забавяне на работата на държавната и местните администрации, включително запазване на установените графици и темп на работа по инфраструктурните проекти, както и програмите с европейско финансиране.

Настоящата политическа криза, предизборните месеци, както и периодът на съставяне на следващо редовно правителство не могат и не трябва да бъдат ползвани като оправдание за прекратяване на пълноценното функциониране на държавния апарат, включително централни, областни и общински администрации. Още повече, на фона на увеличените разходи за възнаграждения в държавната администрация и финансираните от държавата сектори – процес, който не е подкрепен от реални реформи за повишаване на ефективността. От съществено значение е продължаване на усилията за максимално пълноценно усвояване на средствата от фондовете на ЕС, заявени в отделните оперативни програми – както по вече стартиралите процедури, така и по отваряне на нови процедури.

4. Продължаване на подготовката на България за успешна работа с фондовете на ЕС за периода 2014–2020 г. – както по отношение на приемане на необходимото законодателство, така и по отношение на подготовката на Договора за партньорство, в тесен диалог със социалните партньори:

АИКБ настоява да продължи по график дейността на работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове за следващия програмен период. Важно е да не се губи темп с ясната цел подготовка за подписване на Договора за партньорство в началото на третото тримесечие на настоящата година и непосредствено след това – подписване и стартиране на новите оперативни програми.

Във време на обществено недоволство, подчертано разочарование от съществуващия политически елит и ерозия на установен управленски модел, Асоциацията на индустриалния капитал в България счита, че думите, около които можем да се обединим са почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфични законодателни промени.

Естествено, първата задача е подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. В това отношение подкрепяме и заявеното намерение на Президентството за създаване на Граждански борд.

Считаме, че има възможност и за изпълнение на други, не по-малко съществени дейности, формулирани по-долу:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики;

- Помощ за тези, които се нуждаят най-много – ето това е справедливият подход, когато трябва да се търсят удачни политики по доходите. Тази помощ може да се финансира от намалени разходи за издръжка на раздутия, неефективен чиновнически апарат, в т.ч. и чрез бързо въвеждане на опростени автоматизирани и електронизирани процедури. Да, възможни са и краткосрочни решения без да са в ущърб на бюджетната рамка, но служебният кабинет може да даде началото на процеси, оптимизиращи публичните разходи по издръжката на държавния апарат, което ще има дългосрочен стабилизиращ ефект;

- За поредна година бюджетът на Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) е замразен на 73 млн. лева, при загубени над 400 000 работни места в икономиката. Минималната работна заплата нараства за последните 2 години с близо 30 %, а бюджетните разходи за 2013 г. растат с 6 %. Проектът на бюджет на НПДЗ за 2013 г. дори не е индексирани темпа на инфлация. АИКБ предлага на това основание, той да бъде увеличен с поне 10 – 15 %. Резерви за това увеличение отново има в оптимизиране на публичните разходи по издръжката на държавния апарат;

- Ефективен контрол над публичните разходи, но и над процеси и дейности, които индиректно също ощетяват финансите на обществото. Ето само два примера за това. Системно се злоупотребява с издаване на болнични листове, голяма част от които са открито „фалшиви“, а работодателите са задължени да заплащат за първите 3 дни от болничните на работниците. Абсурдна е и високата „производителност“ на ТЕЛК – комисиите, създали внушителния брой от близо 1 млн. инвалидни пенсии. Тези простички два примера са атестат за утвърдени корупционни практики, които водят кумулативно до съществено изземване и преразпределяне по несправедлив начин на доходи.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда. В това отношение един служебен кабинет с проактивен министър на икономиката (крайно време е да се разбере, че в това министерство има и други теми освен „много енергетика и малко туризъм“) и подкрепа от страна на финансов министър и министъра, отговарящ за наука и образование, може да направи много и без законодателни промени:

- Поощряване и енергична подкрепа на предприемачи, инвестиращи в модернизация и/или изграждане на производствени мощности и технологични процеси – подкрепата не се изчерпва само с данъчни стимули, преки или непреки финансови субсидии. В много случаи, дори само посочването на добри примери, популяризирането на установени практики, работни визити на място в предприятията, институционална подкрепа и демонстриране на чувство за национален интерес при държавнически посещения в чужбина, респективно прием на чужди делегации – това са все действия, които поощряват предприемчивите, дават им куража и самочувствието да продължат в посока инвестиции, водещи до трайно подобряване на технологичните възможности за ефективно производство. Крайно време е на бизнеса да се гледа като на реален партньор, включително и социален такъв, а не като на „донор“ при визитите на официалните делегации зад граница (пресен пример – планираното посещение във Виетнам, където въпреки осигурения от Президентството транспорт, цената на участие на бизнес-представителите надхвърляше стойността на една прилична

екскурзия със същата дестинация);

- Повишаването на производителността изисква и постоянна работа за повишаване на квалификацията на вече съществуващия персонал, както и на новоприетите работници и служители. Следователно, този процес системно трябва да бъде подкрепян с всички мерки, включително като се преразгледат програмите за обучение още в системата на средното образование с акцент на конкретните регионални профили на бизнеса, инициативи за реално възстановяване на професионалните технически техникуми, при необходимост – чрез въвеждане на защитени професии да се регулира целеви прием на ученици и при по-малък брой на записани за обучение, практически обучения в предприятията. С тревога отбелязваме, че в момента децата ни реално губят една година без никаква ефективност – дванадесетокласниците дори не посещават училищата, а в най-добрия случай някои от тях ползват времето си за подготовка за матури и писане на мотивационни писма с цел да продължат образованието си, по възможност, в чужбина. Удачно е част от професионалното обучение да се извършва от кадри на бизнеса и това може да се регламентира с наредби в рамките на образователното министерство;
- От особена важност е научно - изследователската и развойната дейност. Иновациите не се изчерпват в ИКТ сферата и фармацевтиката. Всъщност, в много по-голяма степен имат своето място и роля в „традиционните“ индустрии. Приложните изследвания и практическата им приложимост следва да бъдат категорично институционално подкрепяни. Разчетите показват, че при значително по-малко преразпределяне на национален доход през бюджета в България (38,8 % от БВП) спрямо средноевропейското ниво (49,1 %) разходите за отбрана и сигурност в България (3,6 % от БВП) са на средноевропейско ниво (3,5 %), докато разходите за образование (3,5 % в България) са значително под средноевропейските (5,5 %). Структурата на разходите за образование е с категорична тенденция на преимуществено финансиране на начално, основно и средно образование. Това намира продължение и в разходите за наука и научно-изследователска дейност. При настоящото съотношение на държавно/частно финансиране, делът на тези разходи спрямо БВП в България за 2013 г. няма да надхвърли 0,3 % при прогнозен за ЕС 2,0 %! На този фон, предвидените в бюджета за 2013 г. разходи за научна и изследователска дейност общо за висшите държавни училища, БАН и структурни звена към съответните министерства (където отделно отчитаме заложените трансфери) представляват 194 млн.лв. или 0,2 % спрямо БВП. Факт е и това, че преобладаващата част от научната продукция в България се произвежда именно в системата на БАН, а заделеният ресурс дори не достига 1/3 от и бездруго скромния обем на разходите за проучване и развитие. С оглед гореизложеното, очевидна е необходимостта за активно финансиране на научната и в частност – научно-приложната дейност. Тази задача става още по-актуална като се има предвид фокусирането през следващия програмен период върху научните дейности и проекти. Изключително важно е да постигнем качествена научна инфраструктура за да инвестираме успешно планираните внушителни средства – в противен случай ще сме свидетели на ниска усвояемост, неефективни проекти и последователни скандали в научните среди за корупция и привилегированост при избор на съфинансирания. Да се рестартира успешно работата на фонда за научни изследвания – това ще успокои учените, ще им даде увереност в администрирания процес на финансиране, но и ще позволи разработването на механизмите за подпомагане, които впоследствие да използваме и при новата оперативна програма за наука. Отново подчертаваме важността на активното участие на бъдещия служебен кабинет в подготовката на Договора за партньорство с Европейската комисия и съответните оперативни програми. Настояваме за следните конкретни действия в това отношение:
- При програмирането на период 2014 - 2020 г. да има квота за усвояване от страна на частните бенефициенти за всяка оперативна програма, която да не може да бъде нарушавана. Тази квота да бъде обект на повишено внимание от страна на Комитетите за наблюдение, като на всяко тяхно заседание Договарящите/Управляващите органи да внасят доклад за напредъка по тяхното изпълнение. При установяване на евентуални проблеми, средствата да бъдат своевременно алоцирани към други операции, но задължително отново насочени към частни бенефициенти, като се положат усилия да се избягва регламентът за държавна помощ „de minimis“ посредством блокови изключения, както и да се работи за повишаване на максималната му граница;
- Да се предвиди бърз ред за обжалване пред Административния съд на актове, с които бенефициентите биват санкционирани за грешки на държавната администрация;
- Да се увеличи размерът на допустимия аванс за частните бенефициенти с оглед да не се допуска дискриминация на частните бенефициенти спрямо публичните (при определянето на размера на допустимия аванс по проектите – за частни бенефициенти той е в максимален размер на 20 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, а при общинските и държавни бенефициенти – достига до 40 %);
- Да се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за гарантиране на авансовите плащания – като застраховки, записи на заповед и др. (настоящата практика е да се иска банкова гаранция срещу получения аванс);
- Да се увеличи кумулативния праг на получените средства за частни бенефициенти до 95 %, в съответствие с чл. 79 от Регламент 1083/2006 г. (Понастоящем в България стойността на аванса и междинните плащания за частните бенефициенти не може да надвишава 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, докато при държавните бенефициенти това ограничение е 95 %);
- Да се създадат единни образци по типове обществени поръчки по различните програми. Премахване на ПМС 55 – основна пречка за ефективно функциониране на преобладаващата част от схемите в ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ (отличен пример за ефективност е практиката по прилагане на ОП „Програма за развитие на селските райони“). Спокойно може да се работи с наредби, утвързани в съответното министерство, реферирайки към практиката във вече споменатата ПРСР;
- Коректно администриране на регистъра за държавни помощи, с отразяване на верифицирани разходи (а не на

сертифицирани такива) в реално време. (Регистърът на държавните помощи не е актуален и затруднява изключително много участието на частните бенефициенти в процеса на усвояване на средства от фондовете на ЕС, поради липса на актуална информация за статута на достигането на границата по режима за държавна помощ "de minimis");

- Максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. Всички тези процеси могат да се извършват по електронен път, при ясни правила и налични електронни форми. В процеса на кандидатстване да се изисква минимално количество информация от бенефициента (основно на декларативен принцип), а удостоверяването на необходимите обстоятелства да става при подписване на договорите, при спазване на всички разпоредби на ЗЕУ (държавата да не изисква удостоверяване на обстоятелства, за които вече има информация). Още в процеса на оценяване да се създава списък от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване и отстраняване на технически пропуски;
- Представителите на социалните партньори и на организираното гражданско общество да имат блокираща роля за решенията на Работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове, а впоследствие и в Комитетите за наблюдение (Комитетите за наблюдение в момента са структурирани така, че държавната администрация винаги има квалифицирано мнозинство. Това negliжира инкорпорирането на вижданията на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество в решенията по оптималното използване на финансовите ресурси);
- Постигане на пълна функционалност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), така че да се прекрати вменияването на ненужна отчетност и административни тежести на бенефициентите;
- АИКБ напълно подкрепя предложенията в Доклада Намаляване на административната тежест, изготвен в изпълнение на договор № МС-92/10.08.2012 г.;
- АИКБ настоява да се увеличи (или в краен случай поне да се запази непроменен) делът на средства от Европейския социален фонд в общия размер на средствата от фондовете на ЕС, предвид на големия положителен ефект, които финансираните от него операции имат за насърчване на растежа и заетостта.

[tundzha.info](http://www.tundzha.info)

✓ АИКБ приветства и подкрепя инициативата на Президента

<http://www.tundzha.info/business-finances/economic-news/16232-aikb-privetstva-i-podkrepya-iniziativata-na-prezidenta>

Асоциация на индустриалния капитал в България приветства и подкрепя инициативата на Президента да създаде Граждански борд, който да подпомогне подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. При това, настояваме водещи да бъдат следните принципи: почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфичните законодателни промени, сред които:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (СЕЕР – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на установените с години най-добри световни практики.

Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда и създаване на благоприятна бизнес среда. Идеите на АИКБ в това отношение са представени в приложената Позиция.

ПОЗИЦИЯ НА АСОЦИАЦИЯ НА ИНДУСТРИАЛНИЯ КАПИТАЛ В БЪЛГАРИЯ

През последните седмици с нарастваща тревога наблюдаваме ескалацията на социално напрежение сред широки обществени слоеве, логично довело до политическа криза.

Междувременно уличните протести продължават, отчетливо е усещането за несигурност, недоверие, липса на приемливи алтернативи и решения. Всичко това представлява значителен риск за нормалното функциониране на икономическите субекти в страната при задълбочаваща се рецесия в Европа. Ето защо, като национално представителна работодателска организация в България се обръщаме към политическите сили, към гражданските сдружения и инициативи, към функциониращите държавни структури с призив за национално отговорно поведение, енергични и прагматични действия за бързо внасяне на спокойствие, предсказуемост и ред в държавното управление. Вероятно ще бъдат издигнати популистски обещания, трудно ще бъдат избегнати откровено политически лозунги и

икономически неадекватни възгледи – на практика вече сме и в парламентарна криза, следователно ще доминират предизборни настроения.

В същото време една голяма част от обществото ни, като активен участник в икономическия живот на страната ще продължава да се труди и с личния принос на всеки да дава своето в националния брутен вътрешен продукт. Именно със загрижеността за икономическото благополучие на обществото искаме да подчертаем няколко основни тези от ключово значение за стабилността ни като държава:

1. Категорично недопускане на всякакви опити за преразглеждане на механизма на валутен борд – както по отношение ниво на обменен курс, така и като времеви ограничения, смекчаване на условия и т.н.
За съжаление, в моментите на политическа и парламентарна криза, използвайки общественото недоволство, периодично се надигат гласове срещу механизма на валутен борд с благовидното обяснение, че чрез контролиран инфлационен процес може да бъде подпомогнат икономическия растеж в България. Такава теза е дълбоко погрешна и категорично вредна за обществото ни.
2. Финансова стабилност и предвидимост, чрез придържане към приетите нива на бюджетен дефицит при разумна финансова дисциплина и изпълнение на закона за Държавния бюджет.
АИКБ подкрепя утвърденото ниво на бюджетен дефицит, заявените мерки за финансова дисциплина и данъчната стабилност при ниски равнища на данъчните ставки – това са основните фактори за цялостна финансова стабилност, за привличане на чуждестранни инвестиции и за осигуряване на условия за икономически растеж. Популизмът в тази сфера ще доведе до неизпълними обещания от страна на политиците, а това естествено резултира в социално напрежение и недоволство. Предвидимостта и стабилността на данъчната политика в страната са от изключителна важност и когато говорим за обществено доверие, ще припомним как именно това доверие бе загубено при наложеното ни решение за облагане с данък на доходите от лихви по депозити на гражданите. Нещо повече – това решение бе взето в нарушение на принципите на социалния диалог в страната, в резултат на което беше предизвикана неконструктивна и спекулативна дискуссия.
3. Недопускане на преустановяване или забавяне на работата на държавната и местните администрации, включително запазване на установените графици и темп на работа по инфраструктурните проекти, както и програмите с европейско финансиране.

Настоящата политическа криза, предизборните месеци, както и периодът на съставяне на следващо редовно правителство не могат и не трябва да бъдат ползвани като оправдание за прекратяване на пълноценното функциониране на държавния апарат, включително централни, областни и общински администрации. Още повече, на фона на увеличените разходи за възнаграждения в държавната администрация и финансираните от държавата сектори – процес, който не е подкрепен от реални реформи за повишаване на ефективността. От съществено значение е продължаване на усилията за максимално пълноценно усвояване на средствата от фондовете на ЕС, заявени в отделните оперативни програми – както по вече стартиралите процедури, така и по отваряне на нови процедури.

4. Продължаване на подготовката на България за успешна работа с фондовете на ЕС за периода 2014–2020 г. – както по отношение на приемане на необходимото законодателство, така и по отношение на подготовката на Договора за партньорство, в тесен диалог със социалните партньори:

АИКБ настоява да продължи по график дейността на работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове за следващия програмен период. Важно е да не се губи темп с ясната цел подготовка за подписване на Договора за партньорство в началото на третото тримесечие на настоящата година и непосредствено след това – подписване и стартиране на новите оперативни програми.

Във време на обществено недоволство, подчертано разочарование от съществуващия политически елит и ерозия на установен управленски модел, Асоциацията на индустриалния капитал в България счита, че думите, около които можем да се обединим са почтеност, справедливост, реалистичност и публичност. Това трябва да са и водещите изисквания към всеки индивидуален член на бъдещия служебен кабинет, както, впрочем, и на членовете на всеки следващ кабинет. Уверени сме, че така може да се върне доверието сред обществото ни, доверие, чийто дефицит отчетливо всички ние усещаме.

Важно е и да поставим конкретни задачи пред бъдещото служебно правителство, които могат и трябва да бъдат изпълнени в интерес на обществото, без за целта да са нужни специфични законодателни промени.

Естествено, първата задача е подготовката и гарантирането на честни парламентарни избори. В това отношение подкрепяме и заявеното намерение на Президентството за създаване на Граждански борд.

Считаме, че има възможност и за изпълнение на други, не по-малко съществени дейности, формулирани по-долу:

- Гарантиране на ефективен контрол над дружества с монополно положение на пазара, произтичащо от държавна регулация. Като организация с членове – водещите публични компании в България, както и като член на Европейския център на работодателите и предприятията с публично участие и предприятията, предоставящи услуги от общ интерес (SEEP – социален партньор на европейско равнище), АИКБ категорично настоява дружествата с монополно положение да бъдат задължени да разкриват информация по реда на ЗППЦК. Нека тези дружества декларират приемането на принципите на Националния кодекс за корпоративно управление – за държавните предприятия и организации това може да стане с директно разпореждане от страна на принципала, а за останалите частни субекти – например чрез акт на съответния държавен регулатор (ДКЕВР, КРС, КЗК). Постигането на такава отчетност ще доведе до публичност, проследимост на ценообразуването, прозрачност в разходите на тези дружества, а гражданското общество ще има лесен достъп до информация, към която оправдано проявява чувствителност. Тази мярка ще постигне и дългосрочен стабилизиращ ефект по цялата верига на ценообразуване на услугите и продуктите, които тези дружества предоставят. Успоредно с това, служебният кабинет да подготви и текстове на антимонополно законодателство, адекватни на

установените с години най-добри световни практики;

- Помощ за тези, които се нуждаят най-много – ето това е справедливият подход, когато трябва да се търсят удачни политики по доходите. Тази помощ може да се финансира от намалени разходи за издръжка на раздутия, неефективен чиновнически апарат, в т.ч. и чрез бързо въвеждане на опростени автоматизирани и електронизирани процедури. Да, възможни са и краткосрочни решения без да са в ущърб на бюджетната рамка, но служебният кабинет може да даде началото на процеси, оптимизиращи публичните разходи по издръжката на държавния апарат, което ще има дългосрочен стабилизиращ ефект;
- За поредна година бюджетът на Националния план за действие по заетостта (НПДЗ) е замразен на 73 млн. лева, при загубени над 400 000 работни места в икономиката. Минималната работна заплата нараства за последните 2 години с близо 30 %, а бюджетните разходи за 2013 г. растат с 6 %. Проектът на бюджет на НПДЗ за 2013 г. дори не е индексирани темпа на инфлация. АИКБ предлага на това основание, той да бъде увеличен с поне 10 – 15 %. Резерви за това увеличение отново има в оптимизиране на публичните разходи по издръжката на държавния апарат;
- Ефективен контрол над публичните разходи, но и над процеси и дейности, които индиректно също ощетяват финансите на обществото. Ето само два примера за това. Системно се злоупотребява с издаване на болнични листове, голяма част от които са открито „фалшиви“, а работодателите са задължени да заплащат за първите 3 дни от болничните на работниците. Абсурдна е и високата „производителност“ на ТЕЛК – комисиите, създали внушителния брой от близо 1 млн. инвалидни пенсии. Тези простички два примера са атестат за утвърдени корупционни практики, които водят кумулативно до съществено изземване и преразпределяне по несправедлив начин на доходи. Единственият разумен път към постигане на национален просперитет, конкурентна икономика и висок жизнен стандарт е системно повишаване на производителността на труда. В това отношение един служебен кабинет с проактивен министър на икономиката (крайно време е да се разбере, че в това министерство има и други теми освен „много енергетика и малко туризъм“) и подкрепа от страна на финансов министър и министъра, отговарящ за наука и образование, може да направи много и без законодателни промени:
- Поощряване и енергична подкрепа на предприемачи, инвестиращи в модернизация и/или изграждане на производствени мощности и технологични процеси – подкрепата не се изчерпва само с данъчни стимули, преки или непреки финансови субсидии. В много случаи, дори само посочването на добри примери, популяризирането на установени практики, работни визити на място в предприятията, институционална подкрепа и демонстриране на чувство за национален интерес при държавнически посещения в чужбина, респективно прием на чужди делегации – това са все действия, които поощряват предприемчивите, дават им куража и самочувствието да продължат в посока инвестиции, водещи до трайно подобряване на технологичните възможности за ефективно производство. Крайно време е на бизнеса да се гледа като на реален партньор, включително и социален такъв, а не като на „донор“ при визитите на официалните делегации зад граница (пресен пример – планираното посещение във Виетнам, където въпреки осигурения от Президентството транспорт, цената на участие на бизнес-представителите надхвърляше стойността на една прилична екскурзия със същата дестинация);
- Повишаването на производителността изисква и постоянна работа за повишаване на квалификацията на вече съществуващия персонал, както и на новоприетите работници и служители. Следователно, този процес системно трябва да бъде подкрепян с всички мерки, включително като се преразгледат програмите за обучение още в системата на средното образование с акцент на конкретните регионални профили на бизнеса, инициативи за реално възстановяване на професионалните технически техникуми, при необходимост – чрез въвеждане на защитени професии да се регулира целеви прием на ученици и при по-малък брой на записани за обучение, практически обучения в предприятията. С тревога отбелязваме, че в момента децата ни реално губят една година без никаква ефективност – дванадесетокласниците дори не посещават училищата, а в най-добрия случай някои от тях ползват времето си за подготовка за матури и писане на мотивационни писма с цел да продължат образованието си, по възможност, в чужбина. Удачно е част от професионалното обучение да се извършва от кадри на бизнеса и това може да се регламентира с наредби в рамките на образователното министерство;
- От особена важност е научно - изследователската и развойната дейност. Иновациите не се изчерпват в ИКТ сферата и фармацевтиката. Всъщност, в много по-голяма степен имат своето място и роля в „традиционните“ индустрии. Приложните изследвания и практическата им приложимост следва да бъдат категорично институционално подкрепяни. Разчетите показват, че при значително по-малко преразпределяне на национален доход през бюджета в България (38,8 % от БВП) спрямо средноевропейското ниво (49,1 %) разходите за отбрана и сигурност в България (3,6 % от БВП) са на средноевропейско ниво (3,5 %), докато разходите за образование (3,5 % в България) са значително под средноевропейските (5,5 %). Структурата на разходите за образование е с категорична тенденция на преимуществено финансиране на начално, основно и средно образование. Това намира продължение и в разходите за наука и научно-изследователска дейност. При настоящото съотношение на държавно/частно финансиране, делът на тези разходи спрямо БВП в България за 2013 г. няма да надхвърли 0,3 % при прогнозен за ЕС 2,0 %! На този фон, предвидените в бюджета за 2013 г. разходи за научна и изследователска дейност общо за висшите държавни училища, БАН и структурни звена към съответните министерства (където отделно отчитаме заложените трансфери) представляват 194 млн. лв. или 0,2 % спрямо БВП. Факт е и това, че преобладаващата част от научната продукция в България се произвежда именно в системата на БАН, а заделеният ресурс дори не достига 1/3 от и бездруго скромния обем на разходите за проучване и развитие. С оглед гореизложеното, очевидна е необходимостта за активно финансиране на научната и в частност – научно-приложната дейност. Тази задача става още по-актуална като се има предвид фокусирането през следващия програмен период върху научните дейности и проекти. Изключително важно е да постигнем качествена научна инфраструктура за да инвестираме успешно планираните внушителни средства – в противен случай ще сме свидетели на

ниска усвояемост, неефективни проекти и последователни скандали в научните среди за корупция и привилегираност при избор на съфинансираня. Да се рестартира успешно работата на фонда за научни изследвания – това ще успокои учените, ще им даде увереност в администрираня процес на финансиране, но и ще позволи разработването на механизмите за подпомагане, които впоследствие да използваме и при новата оперативна програма за наука. Отново подчертаваме важността на активното участие на бъдещия служебен кабинет в подготовката на Договора за партньорство с Европейската комисия и съответните оперативни програми. Настояваме за следните конкретни действия в това отношение:

- При програмирането на период 2014 - 2020 г. да има квота за усвояване от страна на частните бенефициенти за всяка оперативна програма, която да не може да бъде нарушавана. Тази квота да бъде обект на повишено внимание от страна на Комитетите за наблюдение, като на всяко тяхно заседание Договарящите/Управляващите органи да внасят доклад за напредъка по тяхното изпълнение. При установяване на евентуални проблеми, средствата да бъдат своевременно алоцирани към други операции, но задължително отново насочени към частни бенефициенти, като се положат усилия да се избягва регламентът за държавна помощ „de minimis” посредством блокови изключения, както и да се работи за повишаване на максималната му граница;
- Да се предвиди бърз ред за обжалване пред Административния съд на актове, с които бенефициентите биват санкционирани за грешки на държавната администрация;
- Да се увеличи размерът на допустимия аванс за частните бенефициенти с оглед да не се допуска дискриминация на частните бенефициенти спрямо публичните (при определянето на размера на допустимия аванс по проектите – за частни бенефициенти той е в максимален размер на 20 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, а при общинските и държавни бенефициенти – достига до 40 %);
- Да се предвидят по-разнообразни, гъвкави и свързани с малко разходи инструменти за гарантиране на авансовите плащания – като застраховки, записи на заповед и др. (настоящата практика е да се иска банкова гаранция срещу получения аванс);
- Да се увеличи кумулативния праг на получените средства за частни бенефициенти до 95 %, в съответствие с чл. 79 от Регламент 1083/2006 г. (Понастоящем в България стойността на аванса и междинните плащания за частните бенефициенти не може да надвишава 80 % от стойността на безвъзмездната финансова помощ, докато при държавните бенефициенти това ограничение е 95 %);
- Да се създадат единни образци по типове обществени поръчки по различните програми. Премахване на ПМС 55 – основна пречка за ефективно функциониране на преобладаващата част от схемите в ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” (отличен пример за ефективност е практиката по прилагане на ОП „Програма за развитие на селските райони”). Спокойно може да се работи с наредби, утвързени в съответното министерство, реферирайки към практиката във вече споменатата ПРСР;
- Коректно администриране на регистъра за държавни помощи, с отразяване на верифицирани разходи (а не на сертифицирани такива) в реално време. (Регистърът на държавните помощи не е актуален и затруднява изключително много участието на частните бенефициенти в процеса на усвояване на средства от фондовете на ЕС, поради липса на актуална информация за статута на достигането на границата по режима за държавна помощ "de minimis");
- Максимално опростяване и стандартизиране на процедурите по изготвяне, подаване, оценяване на проектите и отчитане на тяхното изпълнение. Всички тези процеси могат да се извършват по електронен път, при ясни правила и налични електронни форми. В процеса на кандидатстване да се изисква минимално количество информация от бенефициента (основно на декларативен принцип), а удостоверяването на необходимите обстоятелства да става при подписване на договорите, при спазване на всички разпоредби на ЗЕУ (държавата да не изисква удостоверяване на обстоятелства, за които вече има информация). Още в процеса на оценяване да се създава списък от резервни проекти, които да заемат мястото на одобрени проекти, при които не е подписан договор поради невярно декларирано обстоятелство. На всеки етап от процеса да има лесни и ясни процедури за установяване и отстраняване на технически пропуски;
- Представителите на социалните партньори и на организираното гражданско общество да имат блокираща роля за решенията на Работните групи за подготовка на оперативните програми и националните планове, а впоследствие и в Комитетите за наблюдение (Комитетите за наблюдение в момента са структурирани така, че държавната администрация винаги има квалифицирано мнозинство. Това negliжира инкорпорирането на вижданията на социалните партньори и структурите на организираното гражданско общество в решенията по оптималното използване на финансовите ресурси);
- Постигане на пълна функционалност на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН), така че да се прекрати вменяването на ненужна отчетност и административни тежести на бенефициентите;
- АИКБ напълно подкрепя предложенията в Доклада Намаляване на административната тежест, изготвен в изпълнение на договор № МС-92/10.08.2012 г.;
- АИКБ настоява да се увеличи (или в краен случай поне да се запази непроменен) делът на средства от Европейския социален фонд в общия размер на средствата от фондовете на ЕС, предвид на големия положителен ефект, които финансираните от него операции имат за насърчаване на растежа и заетостта.

✓ От падане на борда печелят единици

<http://pressadaily.bg/publication/10733-%D0%93%D0%B5%D0%BE%D1%80%D0%B3%D0%B8-%D0%A1%D1%82%D0%BE%D0%B5%D0%B2-%D0%98%D0%BD%D0%B4%D1%8A%D1%81%D1%82%D1%80%D0%B8-%D1%83%D0%BE%D1%87-%D0%91%D0%B5%D0%B7-%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%83%D1%82%D0%B5%D0%BD-%D0%B1%D0%BE%D1%80%D0%B4-%D1%89%D0%B5-%D1%81%D0%B5-%D0%B2%D1%8A%D1%80%D0%BD%D0%B5%D0%BC-%D0%B2%D1%8A%D0%B2-%D0%92%D0%B8%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%82%D0%B0-%D0%B7%D0%B8%D0%BC%D0%B0/>

Има атака, която цели падането на валутния борд. Подобни притеснения изразил президентът Росен Плевнелиев след клетвата на 12-ия член на Конституционния съд. По време на 40-минутен разговор със съдиите той обяснил, че се тревожи за борда.

От премахването на паричния съвет ще спечелят единици, които в момента са затънали, но ще е за кратко, обясниха икономисти пред „Преса“. Има хора, натрупали дългове, които искат да ги обезценят с девалвирането на лева. Благодарение на борда в момента страната е стабилна. Паричният съвет спира фриволни политици и хората с неразумни идеи да ги осъществяват, коментира Светла Костадинова, икономист от Института за пазарна икономика. Имаме голям късмет, че у нас действа валутен борд в условията на криза, обясни Костадинова. Тя допълни, че фирмите и домакинствата ще страдат много, ако планове за премахване на фиксирания курс успеят.

По темата известният икономист Стив Ханке обясни, че паричният съвет изобщо не е в опасност, и припомни, че в световната история почти няма провалил се борд. По думите му в България това е единствената уважавана институция, а БНБ го управлява добре.

За оставането на паричният съвет се обяви и икономистът Георги Ангелов от Отворено общество. „Махането на борда директно ни изпраща в 1996-1997 година, в период на хиперинфлация и рязък спад на покупателната способност.“ „За съжаление в моменти на политическа криза се използва общественото недоволство и периодично се надигат гласове срещу валутния борд с обяснение, че контролиран инфлационен процес може да помогне на икономическия растеж. Такава теза е дълбоко погрешна и вредна“, обясниха от Асоциацията на индустриалния капитал.

Важни обществено-икономически и политически теми

[Вестник Капитал](#)

✓ Нуриел Рубини: Стабилността е необходимо, но не достатъчно условие за растеж

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/03/01/2013609_nuriel_rubini_stabilnostta_e_neobhodimo_no_ne/

Нуриел Рубини уморено се усмихва и отрича, че неговото пристигане има връзка с падането на правителството (както гласи един туит). Доктор Дуум отрича и да има стратегия за борбата си с "Великолепната четворка" (чийто враг в комикса носи неговият прякор) и като цяло дава да се разбере, че прозвището му не му харесва. Предпочита Доктор Реалист.

Рубини е по-известен в България с прогнозите си от 2009 г. за неизбежното падане на валутния борд. Година по-късно той я повтори, като прибави и Латвия. Убедеността му се базира на собственото му есе от 1998 г. за митовете на валутните бордове, което го направи популярен още тогава за ограничен кръг икономисти. Иначе мрачната прогноза, която направи Рубини модерната Касандра, е за спукването на балона на имотите в САЩ. Публично това става за пръв път през 2004 г., като първоначално никой не обръща сериозно внимание (Ecopomist използва изследването по-скоро за да демонстрира тезата си за очакваното срутване на долара). За разлика от повечето други подобни мрачни предвиждания Рубини и Брад Сетсър обаче дадоха доста точна прогноза - след три-четири години. През 2008 г. имотният пазар не само се срути, но и крахът доведе до тежка финансова криза и дълга рецесия. Точно както двамата автори предвиждат.

Така че, дори и да не вярват на Д-р Дуум, вече всички го слушат, защото идеите му се базират на здрава икономическа логика. Рубини беше в България по покана на пенсионноосигурителна компания "Доверие" и изнесе лекция на тема "Възможности за растеж на една малка икономика в глобализирания свят".

Преди време предрекохте, че бордовете в Латвия и България ще паднат, но това не се случи. Защо и какво е бъдещето на тези малки страни в периферията на Европа?

Моите аргументи за борда са базирани на историческия факт, че повечето фиксирани режими не оцеляват. Ако погледнете последните сто години, ще видите, че е така. Този в Аржентина се срина, квази-бордът на Турция също се срина, единственият успех е Хонконг. Моята идея е, че ако имаш такъв борд, имаш много ограничения във фискалната и монетарната област, както и че не можеш да действаш като заемодател от последно ниво. Ако си направил всичко това, то тогава по-добре да направиш и последната стъпка и да станеш член на монетарния съюз, към който си се прикачил. Защото рискът е, че ако не се присъединиш и ако има достатъчно голям шок, този борд може да се срине, а после ще се мине към ефективен валутен режим.

Но еврозоната не изглежда, че иска да приеме България скоро. Каква да е стратегията?

Да, тя сега е доста опасяваща се да приема нови членове. Единствено прие Естония. Самите други страни кандидатки като Унгария, Полша и България замразиха планове си. Ако искате да влезете, бъдете сигурни, че това е правилното нещо за вас. С нейните проблеми в последно време нормално е да сте предпазливи. Валутният борд съществува вече 15 години и е издържал доста шокове, така че не мисля, че има смислена алтернатива.

Но устойчива ли е тази неяснота? Финансовият министър в последните три години смени няколко пъти посланието -

първо искахме да влезем, после замразихме плановете, после май пак поискахме.

Това зависи както от политическите предпочитания на който е на власт, така и от еврозоната. Дори правителството да иска да се присъедини, мисля, че европейците ще кажат нека почакаме и да видим колко силна е икономическата ви рамка. Трябва да сте търпеливи.

Имаме нисък дълг, нисък дефицит, ниска инфлация, но пак сигналите са, че не сме готови. Как да сме готови тогава? Макрорамката е добра. Но има и притеснения. България е с най-ниското БВП в ЕС на глава от населението. Също така има политическа неяснота в момента.

Фискалната строгост, придружаваща дисциплината, предполага много малък ръст. По време на бума растяте бързо, но това е следствие от балоните в недвижимите имоти и силното потребление. Сега безработицата расте. Това са неща, които имат значение. Ако нямате ръст с течение на времето, устойчивостта на макрополитиката ви може да е под въпрос. Събитията сега показват, че има натиск срещу политиката на ограничения и други фундаментални въпроси за икономиката. Конвергенция на производителността също е важен елемент от това да си жизнен член на съюза. Така че има фундаментални въпроси, които подлежат на обсъждане.

Как да постигнем ръст, без да нарушим стабилността.

Хората винаги говорят за структурни реформи, които да вдигнат продуктивността, иновациите, уменията, да се отвори икономиката още и т.н. Всички те са важни и добри, но отнемат доста време, преди да проявят ефект. В същото време, въпреки че е добре да се пази фискалната стабилност, при това ниво на доход на глава от населението да имаш дълг само 14% и нулев дефицит (който при малко по-висок растеж може да стане и излишък), е твърде много. Трябва да е ясно, че стимулите за икономиката не са изливане на пари, те трябва да отидат в нещо, което е продуктивно. Образование, умения, инфраструктура, по-добра здравна система и т.н. Бих отделил капиталовите инвестиции от харченето. Някои страни следват златното правило, че продуктивните публични разходи може да бъдат финансирани през дефицита, защото имат възвращаемост. Това беше и първоначалната идея на 3-те процента ограничение за дефицита в Маастрихтските критерии.

Не бихте искали да стигнете до ситуация, в която сте твърде разпуснат, разбира се, но може би има една позитивна среда, където едно разумно разходване на средства може да допринесе за развитието на страната и за ръста.

Това са големи предизвикателства. Потенциалът на България за растеж може да е близо 4%, а сега е 1%. Наличието на макроикономическа стабилност е необходимо, но не достатъчно условие за растеж. Една страна трябва да инвестира в собствения си растеж и това изисква бюджетни средства. В България се набляга прекалено много на ролята на макроикономическата политика, било то нисък бюджетен дефицит или ниска инфлация и липса на независима валутна политика.

Във вашата статия преди три години писахте, че когато кризата отшуми, развитите държави трябва да започнат да инвестират в образования, за да могат да оцелеят във все по-конкурентния глобален свят. Бихте ли дали пример какво образование имате предвид?

Последните 60 години сочат, че има страни без никакви ресурси, но въпреки това те растат много бързо и са доста богати. Защото инвестират в образование и умения. Примерно Япония, Корея, Израел, Хонконг или Сингапур. България имаше много голямо изтичане на мозъци - доста млади хора напуснаха, някои от тях - доста амбициозни и предприемчиви. В същото време демографската ви структура е слабост. Така че или привличате обратно хора, или инвестирате в тези, които са останали.

Не мисля, че има една политика, която винаги е успешна. Но има два работещи подхода: германският, в който, вместо да предоставяш висше образование на всички, имаш система от практическо образование, в което хората придобиват умения, полезни в производството. И второто - в един дигитален свят, където много от иновациите са основани на умения, пестят труда и са високо капиталоемки, трябва да имаш работници с такъв тип умения, че да успеят. Важен начин за придобиване на такива умения е да привличаш директни инвестиции. Те учат на управление, умение и помагат за интегрирането в света.

Като споменахте чужди инвестиции, в България (а и не само тук) има движение към национализация. Примерно тезата е, че държавните монополи са по-добри от частните.

Дали частни или държавни, трябва да има политика, която да пази разумни цените на енергията в дългосрочен план. В една страна, където стойността на комуналните услуги достига 50% и в някои случаи 100%, очевидно има проблем. Дори да приватизираш, ако няма достатъчно конкуренция в енергийния сектор, а има монопол или дуопол, то той остава неефективен, което дава възможност за извличане на твърде много печалба или рента от тези услуги. Ако производството на ток е скъпо, дори да национализираш, пак ще имаш проблем, защото, за да е на ниски цени, ще трябва да бъде субсидиран. Понякога при комуналните услуги има твърде малко конкуренция - те са естествени монополи. Но с добра регулация може да се разбие преносната система.

Прогнозирахте, че тази година ще бъде перфектната буря за световната икономика. Как страна като България ще плава в този неспокоен океан?

- Когато писах за риска от перфектната буря, съществуваша четири основни опасности пред глобалната икономика. Първата беше разпадащата се еврозона - в Испания и Италия лихвите растяха, а рискът Гърция да излезе от нея беше огромен. В САЩ икономиката растеше бавно, а пред нас стоеше "фискалната пропаст" (възможността за автоматично увеличение на данъците и свиване на бюджетните разходи, бел. ред.), а Китай поне до средата на миналата година забавяше растежа си и рискът от тежко приземяване беше голям. И накрая Израел показваше, че губи търпение с Иран и може да нападне.

Сега тези рискове са по-ниски. Гърция продължава реформите си и международната общност не е прекъсвала

финансирането, а лихвите в Испания и Италия падат (поне до преди италианските избори този уикенд). Китай приложи още един стимулационен пакет и расте, а поне засега изглежда, че на преговорите с Иран е даден още един шанс, което пък понижава рисковете от пореден скок на цената на петрола.

Но не бива да забравяме, че рисковете не са си отишли. Резултати от изборите в Италия например показват, че има умора от политиката на ограниченията, рецесията в периферията на еврозоната продължава. Фундаменталните проблеми на еврозоната – слабият растеж, високите дългове и липсата на конкурентоспособност, не са разрешени. В САЩ избегнахме пропастта, но предстои поредната грозна битка по въпроса за "орязването" на 1 март. Ако наистина се стигне до свиване на държавните разходи, това ще доведе до допълнителна спънка за икономическия растеж. Китай засега расте с близо 8% годишно, но техният модел продължава да е небалансиран - капиталовите инвестиции са близо 50% от БВП на страната, а потреблението е само 35%. И накрая, стратегията на санкции и преговори не изглежда да убеждава Иран, че тези стъпки са добронамерени. Не бива да забравяме, че макар и да няма формално обявена война, постоянно има подмолни действия – отвличане на учени, атаки срещу израелски граждани и т.н

Какъв е делът на вашите позитивни спрямо вашите негативни прогнози?

- Знам, че хората често ме наричат Д-р Дуум, но аз предпочитам Д-р Реалист. Често медиите предават само по-звучните фрази вместо целите изявления. За да очертаеш негативните сценарии, трябва да опишеш и позитивните. Само така могат да се видят какви са рисковете.

Един от големите позитиви в последните няколко години беше това, че рискът голямата рецесия да се превърне в голямата депресия беше избегнат заради монетарните и фискалните стимули. Имаше глобално възстановяване, по-силно във възникващите пазари, по-слабо в развитите пазари. На второ място, продължаващият растеж в нововъзникващите пазари в дългосрочен план ще води до растеж на цялата световна икономика. Друг позитивен тренд е, че въпреки трудностите с дълговете на домакинствата и правителствата финансовото състояние на корпоративния сектор е добро и при подобряване на цялостната среда той ще започне да инвестира и наема моментално. В България е малко по-различно, тъй като и компаниите при вас са натоварени с дългове малко повече, но като цяло в развития свят и нововъзникващите пазари нещата стоят добре. Глобализацията, технологичните промени (особено в енергийния сектор и биотехнологиите) също не са се забавили.

Ето ви пет позитивни фактора.

[Вестник Капитал daily](#)

✓ Евростат: Безработицата в България през януари се покачи до 12.4%

http://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/bulgaria/2013/03/03/2014338_evrostat_bezraborticata_v_bulgariai_prez_ianuari_s_e/

Безработицата в България продължава да се повишава и през януари вече е достигнала 12.4%. Тази стойност е с половин процентен пункт по-висока спрямо същия месец на миналата година, показват месечните данни на Евростат. Нивото на безработицата в страната се колебае около тези нива още от средата на миналата година. До юли тя растеше непрекъснато, а през последната половин година (вероятно заради лятната заетост) запазва приблизително една и съща стойност.

Подобна картина очертаха и данните на Националния статистически институт (НСИ) за последното тримесечие на 2012 г.

- стагниращ пазар на труда, спадащ брой на заетите и безработица от 12.4%. Подобно ниво не е имало от май 2004 г.

Според повечето анализатори кризата на пазара на труда ще продължи и през първата половина на тази година. А евентуално раздвижване може да се очаква едва към края на годината.

Неясна посока

Все пак повечето икономисти разглеждат като показателно движението на броя заети, а не дела на безработните.

Причината е, че спадът в първия показател показва загубените работни места, докато безработицата е процент от всички активни на пазара на труда и затова се влияе от броя на последните. През последните три месеца на 2012 г. заетите са намалели с 22 хил. на годишна база и техният брой е достигнал 2.95 млн. души според данните на националната статистика. Но и при този показател икономистите не очакват драстично подобрение до края на годината, макар и спадът на заетите да става с все по-бавен темп. Причината е, че обикновено пазарът на труда реагира последен на промените в икономиката, чийто ръст все още не е достатъчен, за да доведе до създаване на много нови работни места. Такава беше и прогнозата на Международния валутен фонд от есента на миналата година.

През миналия месец Десислава Николова от Института за пазарна икономика коментира пред "Капитал Daily", че едва ли може да се говори за сериозно раздвижване на пазара на труда. "Нашите очаквания бяха, че ще стигне дъното в края на миналата година и може би по-скоро се е случило това. А и ако следите анализите - според някои от големите агенции за подбор на персонал през втората половина на миналата година е започнало някакво леко раздвижване на пазара на труда", допълни тя.

Икономисти прогнозираха, че сегашната политическа несигурност много вероятно ще се отрази негативно на пазара на труда. Причината е, че в турбулентни периоди много компании отлагат инвестиционните си планове и няма да търсят нови служители.

Проблемът сред младите

Младежката безработица е достигнала 28.3% през януари, отчитат още от Евростат. Статистическата служба изчислява показателя за възрастовата група под 25 години. Това е скромнен ръст от 0.1 пункта спрямо година по-рано. Стойността обаче продължава да е висока, а едно от възможните обяснения на този спад е и чисто демографско - ако няма много младежи, които да влизат на пазара на труда.

По данни на НСИ от миналия месец пък от всички 22 хил. души, които са загубили работата си за последните три месеца на 2012 г. спрямо година по-рано, 15 хил. са на възраст между 15 и 29 години.

Влошаване на пазара на труда и в Европа

Делът на безработните в еврозоната е скочил до 11.9% през януари, след като в края на миналата година се беше стабилизирал на ниво 11.8%. В целия ЕС стойността на показателя също е нараснала спрямо декември с една десета от процента до 10.8%. Евростат изчислява броя на безработните в ЕС на 26.2 млн. души. От тях почти 19 млн. са от 17-те страни във валутния съюз. Безработните са се увеличили с 1.9 млн. души както в еврозоната, така и в ЕС спрямо същия месец на 2012 г. Сред държавите членки най-висок процент безработица се отчита в Гърция (27% за ноември 2012 г.), Испания (26.2%) и Португалия (17.6%). Най-малко са безработните в Австрия (4.9%), Германия и Люксембург (по 5.3%) и Холандия (6%).

През януари безработните младежи в ЕС са 5.7 млн., от които 3.6 млн. в 17-те страни, използващи еврото. Това са 264 хил. повече безработни на възраст под 25 години спрямо година по-рано, отчитат от Евростат.

Последните икономически данни са поредната илюстрация на човешката цена на дълговата криза в еврозоната и на мерките за икономии, следващи от нея, отбелязва Financial Times. "Подобни неприемливо високи нива на безработицата са трагедия за Европа и показват в колко тежка криза са някои от членовете на еврозоната", коментира еврокомисарят по заетостта и социалните въпроси Ласло Андор. "ЕС и страните членки трябва да мобилизират всички налични инструменти за създаване на работни места и връщане към стабилен икономически растеж", добави той.

[Вестник Стандарт](#)

✓ Бойкот на кръглата маса

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-03-02&article=443098>

"Няма да седим на една маса с тези, срещу които се борим. Излизаме, за да се борим до край. Няма да предадем народа!" С тези думи на Ангел Славчев, един от водачите на протеста в София, представителите на възстаналите улици напуснаха кръглата маса при президента Росен Плевнелиев. И се присъединиха към протестираща група пред входа на "Дондуков" 2. Последва ги КНСБ.

С фалстарт тръгна идеята на президента Росен Плевнелиев за обществен съвет към служебното правителство.

Протестиращите се възмутиха от формата на поканените. Те скочиха срещу участието на едрият бизнесмен Огнян Донов. Той бе поканен в качеството му на председател на КРИБ (Конфедерация на работодателите и индустриалците в България), но не присъстваше на срещата. Лидерите на протеста питаха какво правят в залата хора като икономистите Георги Ганев и Георги Стоев, както и политолога Антоний Гълъбов. Те са свободни ездачи, представляват само себе си, допълваше бунтарите шефът на КНСБ Пламен Димитров. Профсъюзният лидер обяви, че и конфедерацията излиза на улиците. "Защо чак сега, къде бяхте до този момент, защо не защитавате правата ни", скочиха обаче хората пред Президентството. "Не искаме синдикатите или някой друг да ни представлява, искаме да се чуе нашият глас", викаха те. И се възмущаваха, че синдикалистите трупат точки на гърба им. Шефът на КТ "Подкрепа" Константин Тренчев не участваше в сбирката. Той прати писмо, че няма мандат за това от структурите си.

Броженето срещу поканените на кръглата маса, която трябваше да избере обществен съвет към служебното правителство, тръгна още призови вчера. Протестиращи подпалили телефоните на "Дондуков" 2 с въпроси на какъв принцип са подбрани участниците във форума, защо голяма част от водачите на народното недоволство по места не присъстват. А вместо тях са "стари муцуни".

Участниците в тези консултации не са бъдещите членове на обществен съвет, той ще бъде свикан от служебното правителство и ще работи към него, обясни в началото на форума Росен Плевнелиев. Той съобщи, че временният кабинет ще приеме правилата за работа на Обществения съвет. Такива съвети ще има и към министерствата на служебното правителство.

Идеята служебният премиер да е председател на обществен съвет обаче взриви лидерите на протестиращите. Искат да ни вкарат в служебен кабинет, който няма правомощия, скочи Дончо Дудев.

"Не сме удовлетворени от реакциите на политическата класа. За пореден път народът на България е манипулиран с цел запазване на статуквото, монополите и политическия живот на страната. Нашите искания остават същите, както досега - относно монополите не отстъпваме и грам. Искаме промяна на изборния закон, мажоритарен вот, отзоваване на народните представители, носене на съдебна отговорност, 50% гражданско участие в държавните регулаторни органи - КЗК, Комисия за защита на потребителите, ДКЕВР, Комисията за финансов надзор, БНБ", посочиха в декларация протестиращите. Според тях обществен съвет трябва да се раздели на сектори и всеки тесен специалист да отговаря за своята област на компетенции. А председателят на съвета да се избира от неговите членове. В обществен съвет могат да влизат хора, които са обвързани с политическите партии на прехода. Всеки регион може да номинира свой представител за участник в обществен съвет, но той не бива да е повече от 35, предлагат още протестиращите. В декларацията си те отново призоваха президента да не разпуска депутатите, за да си свършат работата. Този път обаче те се позоваха на чл. 64, ал. 2 от конституцията, в който пише: "В случай на война, военно или друго извънредно положение, настъпили по време или след изтичане на мандата на Народното събрание, срокът на неговите пълномощия се продължава до отпадането на тези обстоятелства". Опасно е да се иска извънредно положение, няма основания за това, коментираха юристи.

Искаме равна битка с партийните функционери на следващите избори, заяви Мариана Христова от протестиращите. Според нея имената на гражданите могат да бъдат вписани в преференциални листи и по сега действащия закон.

След като протестиращите напуснаха "Дондуков", представители на общините, работодателските и съсловните организации също влязоха в спор. Те твърдяха, че поредният обществен съвет няма да реши нищо. Но след три часа дебати също поискаха съветът да заседава по сектори с експерти.

✓ Бизнесът: Десет министри стигат

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-03-02&article=443102>

Само 10 министри в служебния кабинет поиска шефът на Стопанската камара Божидар Данев на кръглата маса при президента. В момента кабинетът се състои от 15 членове. Идеята на камарата е да се слоят ведомствата на регионалното развитие и на околната среда, както и да се обединят министерствата на образованието и културата. Администрациите на земеделието и транспорта могат да бъдат закрити и да влязат в общо министерство на икономиката, към което да останат енергетиката и туризмът. Част от дейностите в министерството на образованието пък трябва според БСК да преминат към министерството на труда, което да се казва Министерство на човешките ресурси и заетостта.

БСК поиска в служебното правителство да не бъдат включвани членове на политическите кабинети в последните 4 правителства, нито пък депутати от последните два парламента.

От камарата предлагат още да се стартират преговори за заем с МВФ, но той да бъде използван само при нужда. И четирите работодателски организации, които присъстваха на консултациите при президента, настояха въпреки оставката на правителството държавната администрация да продължи да работи и да движи проектите по еврофондовете. Много е важно да не спира договарянето на парите за следващия период от 2014 до 2020 г., заяви Петър Кънев от КРИБ.

Депутатите в сегашното народно събрание да чуят исканията на протестиращите за промени в законите и да кажат какво може да се направи, настоява Цветан Симеонов, председател на БТПП. Той призова президента в обществения съвет да привлече експерти от протестиращите в експертни групи по всички въпроси.

✓ Скокът на заплатите в ръцете на новите

<http://paper.standartnews.com/bg/article.php?d=2013-03-02&article=443091>

Вдигането на заплатите остава в ръцете на служебното правителство.

Възможност за увеличаване на някои доходи има, но това ще е задача на следващото правителство, заяви вчера ковчежникът в оставка Симеон Дянков. Така той отговори на парламентарен въпрос от Корнелия Нинова (БСП). Една от причините за протестите е, че хората са бедни и нямат пари. Президентът каза, че трябва да се преразгледа бюджетът. Имате ли намерение да промените нещо и ще бъде ли то насочено към повишаване на доходите?", попита социалистката. Ден по-рано в обръщение пред нацията държавният глава призова депутатите да променят още бюджета на НОИ и Кодекса за социално осигуряване, за да подобрят социалното положение на българите. Както "Стандарт" първи съобщи, идеята е минималната работна заплата да скочи с 10% от 1 април и да стане 341 лв. Отделно с 36 млн. лв. субсидия да се открият 20 000 работни места за младежи до 29 г. и възрастни пред пенсия. До късно вечерта в четвъртък експертите на ГЕРБ обсъждаха този пакет от спешни мерки. Но и вчера законодателни предложения не бяха внесени в парламента.

Минималната работна заплата не е записана в бюджета, тя се определя с постановление на Министерски съвет. Няма проблем, когато Плевнелиев назначи служебния кабинет, министрите в него да повишат минималното възнаграждение, коментираха депутати от ГЕРБ. Според тях времето до разпускане на 41-вия парламент няма да стигне за поправки в бюджета.

Парите за изплащане на новите пенсии от 1 април са налични и увеличението ще е факт, увери Дянков депутатите. Финансовото здраве на България е по-добро, отколкото онова, когато дойдохме на власт, заяви вицепремиерът в оставка. Той отчете, че централната власт дължи на частния сектор в България 91 млн. лв. Допреди няколко дни тези дългове били 102 млн. лв., но са разплатени част от просрочените задължения на ВМА. Към края на януари общините дължат на частния сектор 176 млн. лв. Този показател е заварен от настоящото правителство на ниво от около 133 млн. лв. през юли 2009 г. Дянков обясни, че за повишението вина имат четири общини, но не ги изброи. Просрочените задължения на болниците били 148 млн. лв. Към 28 февруари фискалният резерв е 4,1 млрд. лв., като се чака към средата на март да пристигнат още около 180 млн. лева европейски пари, които вече са сертифицирани.

Всички фалити на България в модерната история са дошли по време на управление на социалисти, каза още Симеон Дянков. Вие, социалистите, спестявате една истина - че ни бяхте оставили над 4 млрд. лв. дългове. Ние ги намалихме на 92 млн. лв. Всяка друга политика в тази тежка икономическа обстановка в Европа щеше да доведе до фалит, категоричен бе министърът в оставка.

[Вестник 24 часа](#)

✓ "Дрогирана" икономика плюс политическа криза е равно на опасност от рецесия

<http://www.24chasa.bg/Article.asp?ArticleId=1814539>

Красен Йотов

Докрай разгорещените протести през последните седмици и насрочването на нови парламентарни избори отново се заговори за ролята на държавата в икономиката в периоди на крехък икономически растеж. Трябва ли тя да насърчава определени приоритетни сектори, или вместо това да увеличава социалните плащания към най-бедните? Въпросът е още по-наболял заради изоставащото възстановяване на българската икономика. Икономическият растеж е между 0 и

1% и вероятно ще се движи в тези граници и през 2013 г., а безработицата е почти 12% и няма да спадне съществено в близките месеци.

В тази среда на муден растеж в частния сектор не е изненадващо, че българският бизнес е силно зависим от държавата. Частни фирми получават финансиране от централната и местна власт чрез обществени поръчки за извършване на най-разнообразни услуги – от изграждане на инфраструктурни обекти през продажба на софтуер до провеждане на рекламни кампании.

В чуждата литература привикването на частния сектор към обществените поръчки и другите държавни стимули често се сравнява по аналогия с пристрастяването към наркотик или вземането на допинг, откъдето произхожда и терминът “дрогирана икономика”.

Провеждането на търгове за извършване на различни дейности с обществено значение само по себе си не е проблем. Дори напротив. Делегирането на дейности, които са нетипични за държавата, на частни изпълнители е част от облика на съвременната пазарна икономика с ефективно функциониращ публичен сектор. Трябва да отбележим, че през изминалата година бюджетът разчиташе все повече на повишено усвояване на европейските фондове при реализиране на обществените поръчки. В този смисъл нетната полза за българската икономика е по-голяма, защото тежестта на финансирането се поема предимно от европейските данъкоплатци.

Най-големите по размер обществени поръчки са за изпълнението на заложените държавни инвестиции, които през 2013 г. ще надхвърлят 5,4 млрд. лева, в случай че планираните разходи бъдат изпълнени спрямо предварителните разчети. Около 1 млрд. лв. са предназначени за градска инфраструктура, още 1 млрд. лв. за подобряване на околната среда и 1,6 млрд. лв. за транспорт, които включват както инвестиции в инфраструктура, така и субсидиите за БДЖ.

Освен с икономически ползи обаче реализирането на публични инвестиции неминуемо е свързано с рискове и негативни ефекти. Например някои от най-ефективните частни фирми се насочват приоритетно към изпълняване на обществени поръчки, вместо да обслужват клиенти в частния сектор. Една от опасностите, свързани с големите публични проекти, е, че част от бизнеса постепенно привиква с обществените поръчки и става все по-зависим от усвояването на държавни пари, а оттам и много по-чувствителен към фискалната рамка и изпълнението на бюджета.

Неслучайно забавянето на плащанията към фирми - изпълнители на обществени поръчки, през 2009 и 2010 г. породило толкова остър негативен отзвук сред представителите на бизнеса.

Силната зависимост от някои от частните фирми от получаването на обществени поръчки логично води до осезаемо увеличаване на риска в икономиката в периоди на смяна на властта. В сегашната ситуация на политическа криза и първи предсрочни избори от 1997 г. насам несигурността за бизнеса е още по-голяма. Не е изключено политическите промени да доведат до известно забавяне на някои проекти и да намалят усвояването на европейските фондове през 2013 г. Затова от особено значение е безпроблемното продължаване на работата на държавната администрация до провеждането на изборите на 12 май. Всяко забавяне в административните процедури би могло да тласне икономиката в рецесия през 2013 г.

Най-пристрастен към държавно финансиране е строителният сектор.

Спукването на балона на пазара на недвижими имоти доведе до рязко свиване на частните поръчки в строителството. Разрешенията за строителство на жилища спаднаха б пъти, а много от проектите за търговски центрове и офис сгради бяха замразени. През 2012 г. оборотът на фирмите, занимаващи се със сградно строителство, е намалял с 6% според данните на НСИ. В същото време строителните фирми, които изграждат инфраструктурни обекти, са отчели ръст от 6% през изминалата година. Въпреки стимула от обществените поръчки обаче строителният отрасъл като цяло се възстановява бавно в годините след кризата. Спрямо 2008 г. строителните работници са намалели с близо 80 хиляди, или почти 40%.

Ясно се вижда, че публичните инвестиции не биха могли изцяло да компенсират чувствителното ограничаване на притока на чужди капитали през последните 4 г. Затова трябва внимателно да се подхожда към всякакви действия, които биха влошили репутацията на България сред международната инвестиционна общност, каквито са предложенията за национализация на частни дружества. България има остра нужда от бързо привличане на чужди инвеститори и задържане на тези, които вече са решили да инвестират у нас.

Защото държавните инвестиции винаги са били по-скоро необходимо, но не и достатъчно условие за икономически растеж. Те имат допълваща функция, но не могат да заместят другите крайно наложителни реформи, които биха подобрили условията в страната в следващите няколко месеца. И всякакви планове за “допингиране” на икономиката с цел ускоряване на растежа трябва преди всичко да бъдат съобразени с реалните възможности на държавните финанси. Фискалният резерв се стопи до около 4 млрд. лева към края на февруари, което означава, че капацитетът на държавата да повиши икономическия растеж чрез поредната “доза” допълнителни стимули е до голяма степен ограничен.

✓ „Дупката“ в бюджета за януари надмина 500 млн. лв.

http://www.klassa.bg/news/Read/article/225743_%E2%80%9E%D0%94%D1%83%D0%BF%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%B0%E2%80%9C+%D0%B2+%D0%B1%D1%8E%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D1%82%D0%B0+%D0%B7%D0%B0+%D1%8F%D0%BD%D1%83%D0%B0%D1%80%D0%B8+%D0%BD%D0%B0%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD%D0%B0+500+%D0%BC%D0%BB%D0%BD.+%D0%BB%D0%B2,

Бюджетното салдо по консолидираната фискална програма (КФП) на касова основа за месец януари е отрицателно в размер на 536.5 млн. лв., показват данните на Министерството на финансите. „Дупката“ в бюджета се формира от дефицит по националния бюджет в размер на почти 457 млн. лв. и по европейските средства в размер на 79.5 млн. лв. За сравнение, бюджетното салдо за януари 2012 г. беше отрицателно в размер на 298 млн. лв., а за януари 2011 г. дефицитът беше в размер на 477 млн. лв.

Формирането на отрицателно салдо за януари по консолидирания бюджет се дължи основно на високите лихвени разходи за месеца (293.4 млн. лв.), свързани с плащания по обслужването на държавния дълг, обясняват от финансовото ведомство. Лихвените плащания през януари 2013 г. са по-високи и поради плащането по падежираните глобални облигации от 2002 г.

Постъпилите приходи в държавната хазна на консолидирано ниво за месец януари са в размер на 1.79 млрд. лв., или 5.8 % от годишните разчети за 2013 година (при полагащи се средно месечни постъпления от 8.33%). Общата сума на данъчните постъпления (вкл. приходите от осигурителни вноски) към края на януари е над 1.5 млрд. лв., което е 84% от общите постъпления по КФП за месеца. От тях приходите от преките данъци са 168.6 млн. лв. (4.1 % от планираните за годината), а приходите от косвени данъци са в размер на 885.4 млн. лв. (7.2% от програмата за годината, в т.ч. от ДДС - 587.6 млн. лв.). Неданъчните приходи и помощите са в размер на 283.2 млн. лв. (3.9% от разчета за годината).

Разходите по консолидирания бюджет (вкл. вноската на България в бюджета на ЕС) към 31 януари 2013 г. възлизат на 2.324 млрд. лв., което е 7.3% от годишния разчет. Прямо месец януари 2012 г. общо разходите по консолидирания бюджет са по-високи със 126.6 млн. лв. В структурно отношение спрямо януари 2012 г. разходите за субсидии са пониски, докато нарастване има основно при социалните и здравноосигурителните плащания, лихвените разходи и вноската в общия бюджет на ЕС.

Текущите разходи са в размер на 1.79 млрд. лв. (7.3 % от разчета за годината), капиталовите разходи (вкл. нетния прираст на държавния резерв) възлизат на 150 млн. лв., а лихвените плащания - на 293.4 млн. лв. (33.5% от планираните за 2013 г.). През януари 2013 г. са изплатени 240.5 млн. лв. лихви по външни заеми, а лихвите по вътрешни заеми са 52.9 млн. лв.

Фискалният резерв към 31 януари е в размер на 4.1 млрд. лв. (при заложен минимум в Закона за Държавния бюджет от 4.3 млрд. лв.). Заедно с лихвените плащания в размер на 300 млн. лв., плащанията по обслужването на дълга за януари възлизат на общо 2 млрд. лева.